Тошкент ҳақиқати

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 60 (10.309).

1992 йил 31 март сешанба

Баҳоси 1 сўм.

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

ДЕҲҚОНЧИЛИК-САНОАТ МАЖМУИ ХОДИМЛАРИНИНГ ҚУРУЛТОЙИ

Тошкентдаги Халқлар Дўстлиги саройида 28 март куни Ўзбекистон Республикаси деҳқончилик-саноат мажмуи меҳнатчиларининг катта гурунги бўлди.

Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазири М. И. Исломовнинг маърузасида деҳқончилик-саноат мажмуининг бу тармоқлари ишлари якунланди, деҳқончилик-саноат мажмуининг бозор иқтисодиётига кириши масалалари кўтарилди, 1992 йилги вазифалар белгиланди.

Маруза юзасидан бўлган мунозарада Бухоро вилоятининг ҳокими Д. С. Ёдгоров, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги фанлари Академиясининг президенти А. И. Имомалиев, Тошкент вилояти Ўрта Чирчиқ туманидаги Ким Пен Хва номли жамоа хўжалигининг раиси Т. К. Мадиёров, «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. А. Беляев, Қашқадарё вилоятидаги «Яккабоғ» боғдорчилик давлат хўжалигининг бригадири С. Раҳимова, Қорақалпоғистон Республикаси «Тахтакўпир» шоликорлик давлат хўжалигининг директори О. Одилов, Сурхондарё вилоятидаги Ангор тумани Калинин номли жамоа хўжалигининг бригадири М. Хайитова, Андижон вилоятининг ҳокими Қ. Х. Холмирзаев, Жиззах вилоятидаги «Зомин» давлат хўжалигининг сут соғувчиси Б. Йўлдошева, Самарқанд туманидаги Ф. Қосимов номли жамоа хўжалигининг бригадири Т. Қудратов қатнашдилар.

Қурултой қатнашчилари ўз нутқларида Республика раҳбариятининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида яшовчи халқлар фаровонлигини ошириш йўлини қўллаб-қувватладилар, тезроқ ҳал этилиши лозим бўлган муаммоларни ўртага қўйдилар.

Қурултойда Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов нутқ сўзлади. У деҳқончилик-саноат мажмуидаги вазиятни таҳлил этиб берди, ундаги муаммоларга батафсил тўхталди, ҳозирги босқичдаги стратегик вазифаларни кўрсатиб ўтди.

Қурултой қатнашчилари Республиканинг барча меҳнатчиларига мурожаатнома қабул қилдилар.

Қурултой ишида Ўзбекистон Республикасининг бош вазири А. Муталов, Ўзбекистон Республикаси бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Шу куни республика қурултойи қатнашчилари учун Ўзбекистон санъат усталари катта концерт қўйиб бердилар.

(ЎзА).

Суратларда: Ўзбекистон деҳқончилик-саноат мажмуи ходимларининг қурултойида.

А. ЗУФАРОВ суратлари.

ДЕҲҚОНЧИЛИК-САНОАТ МАЖМУИ ХОДИМЛАРИ ҚУРУЛТОЙИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВ нутқи

Азиз дўстлар! Биродарлар!

Халқимизнинг ризқи-рўзини бутун қилаётган сиздек мўътабар инсонлар билан яна юз кўришганимдан, дийдор кўришганимдан хурсандман.

Залдагиларнинг кўпини танийман, сафарларда сиз билан учрашганмиз, суҳбатлашганмиз. Сиз ўз ҳалол меҳнатингиз, она заминимизга садоқатингиз билан, Ўзбекистонимизни юксалтиришга қўшган ҳиссангиз билан эл-юртимизга машҳурсиз. Сиз билан учрашганда, юзма-юз бўлганда кўнглимдаги гапларни, мулоҳазаларимни кўп бор айтганман, ўртадаги меҳр доим товланиб турган.

Ҳурматли дўстлар!

Бугунги учрашувимиз масъулиятли, аммо Ўзбекистонда яшаётган ҳар бир фуқаро учун фахрли бир кунда ўтяпти.

Жаҳон Ўзбекистонимизни мустақил давлат сифатида тан олди. Хельсинки шартномасига имзо чекиб, Европага йўл очдик, Давлатимизнинг байроғи Нью-Йоркда — Бирлашган Миллатлар Ташкилоти биноси олдида хилпираб турибди.

Эндликда ҳар бир ўзбек қаддини ростлаб, кўкрагини кўтариб юрса арзийди. Ўзбекистон дунёдаги барча эркин миллатлар билан тенгма-тенг турибди, башарият меросига ворис бўлди.

Ўзбекистон сарлочиндек иқтисодий ва маънавий камолат сари парвоз қилмоқда. Бу қушнинг бир қаноти — Ватанимизнинг битмас-туганмас бойликлари, унинг олтини, пахтаси, пилласи, қорақўли ва бошқа ноз-неъматлари бўлса, иккинчи қаноти — унинг халқи, унинг фидойи инсонларидир. Бу халқ ўз ҳаётининг мазмунини меҳнатда деб билади. Турли намойишлар ва бақириқ-чақириқлар билан эмас, балки яратувчилик меҳнати ва қатъий интизоми билан мустақиллик пойдеворини мустаҳкамлайди.

Бу халқнинг фидойилигини тушуниш учун ўтган йилнинг баҳорини эслаш кифоя. Энг оғир йил эди ўтган йил. Қор, ёмғир, дўл — ҳаммаси ўзбек деҳқонининг даласига ёпирилди. Баъзи жойларда чигит беш-олти мартадан экилди. Шу залда қорақалпоқ дўстларимиз ва хоразмлик деҳқонлар ўтиришибди. Улар чигитни баҳорда эмас, мавсумнинг охирида — июнь ойида экишди.

Йигирма фоиз майдонга ёки 360 минг гектар пайкалга чигит қайта экилди. Фақат заҳматли меҳнат, уюшқоқлик, ҳамжиҳатлик туфайли ўта ташвишли ҳол бартараф этилди.

Ҳаммага ҳам осон бўлмади, лекин меҳнатсевар, қийинчиликда тобланган, имонли, иродаси мустаҳкам халқимиз барча қийинчиликларни мардонавор енгди, олдимизга қўйилган мақсадларга эришди. Мана шу юксак минбардан туриб эл-юртимизнинг мард ва асл инсонларига таъзим бажо этиб, меҳнатингиз учун самимий миннатдорчилигимни айтишга ижозат бергайсизлар.

Мен бир гапни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман. Ҳозирги кунда яратганнинг ўзи омадимизни бераяпти. Тангримиз назар солмаса, халқнинг эзгу тилагини қабул қилмаса, биримиз икки бўлмайди. Илоё доимо шундай бўлсин, яратганнинг ўзи халқимизга бахт-саодат ато этаверсин.

Ҳозир халқимизнинг руҳи жуда тетик. Наврўз байрами қандай ўтганини ҳаммангиз кўрдингиз. Байрам арафасида яна омадимиз келди — Наманган нефти фавворасининг донги дунёга кетди.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДЕҲҚОНЧИЛИК-САНОАТ МАЖМУИ ХОДИМЛАРИ ҚУРУЛТОЙИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ ЖУМҲУРИЯТ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Қадрли ўртоқлар!

Жумҳуриятимиз мустақиллиги эълон қилинганидан буён ярим йил ўтди. Бугунгача жаҳондаги 103 давлат Ўзбекистоннинг мустақиллигини тан олди. Ўзбекистон Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиши оламшумул тарихий воқеадир. Жумҳуриятимиз деҳқонлари буни зўр мамнуният билан қутиб олдилар. Ўзбек халқининг эзгу орзу-ниятлари рўёбга чиқди.

Бозор иқтисодиётига ўтиш, нарх-наво кўтарилиб боришининг ҳаётимизга таъсири бўлсада, деҳқонларимиз турмуш қийинчиликларини бардош билан енгмоқдалар.

1991 йил деҳқонлар учун ҳар қачонгидан оғир келди. Баҳорги серёмғир кунлар, ёздаги дўл ва сел, чигитни қайта-қайта экиш меҳнатсевар деҳқонларимиз иродасини буколмади. Аввалги йилларга нисбатан яхшироқ ҳосил олинди.

Республикамиз деҳқонлари олдида турган бу йилги вазифалар ушбу қурултойимизда атрофлича муҳокама қилинди.

Бу йилги анжуманимиз мустақиллик шароитида ўтаётган биринчи қурултойдир. Биз Ўзбекистон Республикасининг барча меҳнаткашларига мурожаат қиламиз:

Республикамиз Президентининг жумҳуриятимиз иқтисодий ва сиёсий мустақиллигини кўз қорачиғидек асраш, халқ турмушидаги тангликни бартараф этиш, диёримизни бутун дунёга танитиш, тинчлик, осойишталикни сақлаш мақсадида амалга ошираётган ишларини маъқуллаймиз. Бу соҳада қилинаётган ишларга ўлкамизнинг ҳар бир фуқароси ўз ҳиссасини қўшади, деб ишонамиз.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг келажакда гуллаб-яшнаши-қишлоқ хўжалиги ва бутун деҳқончилик-саноат мажмуининг ривожланиши билан чамбарчас боғлиқдир.

Бугунги кунинг энг асосий вазифаси деҳқончилик ва чорвачиликни ҳамда у билан боғлиқ бўлган барча тармоқларни жадал ривожлантириб, аҳолининг озиқ-овқатга бўлган эҳтиёжини тўла қондиришдан иборат.

Республикамиз деҳқончилигининг асосий экини пахта билан бир қаторда чорвачилик, мева-сабзавотчилик, ғаллачилик ва пиллачиликни ҳамда қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини хўжалик юритишнинг янгича иқтисодий муносабатлари асосида ривожлантириш бош вазифамиздир.

Наврўз деҳқончиликка оқ фотиҳадир. Азиз деҳқонлар, енг шимариб ишга киришайлик.

Бу борада бободеҳқоннинг энг яқин мададкори бўлган механизаторларга мурожаат қилиб, техникани соз ва сифатли таъмирлаш, барча экинларни ўз вақтида экиб олиш чораларини кўришга чақирамиз.

Ҳаражатлар ортиб кетаётган бир вақтда қишлоқ хўжалигини техника ва эҳтиёт қисмлар билан таъминловчи саноат корхоналари буларни арзонроқ ва мунтазам етказиб беришлари лозим.

Бозор иқтисодиёти даврида деҳқончилик маданиятини юксалтириш, меҳнат унумдорлигини ошириб, маҳсулотнинг таннархини пасайтириш ҳисобига даромадни кўпайтириш ҳамиша диққат марказида бўлиши керак.

Қишлоқларда деҳқоннинг, айниқса кам даромадли оилаларнинг турмуш шароитини яхшилаш, маънавий эҳтиёжини қондириш, ижтимоий-маданий-маиший тармоқларни кенг ривожлантириш ишларимизнинг бош мезони бўлмоғи зарур.

Деҳқоннинг пешона тери билан етиштирилган маҳсулотларни исроф қилишга йўл қўймайлик. Бу катта гуноҳдир. Етиштирилган маҳсулотларни қайта ишлаш нобудгарчиликка барҳам беради. Қайта ишлаш корхоналари ходимларига мурожаат қиламиз: қишлоқларда, айниқса хўжаликларнинг ўзида қайта ишлайдиган кичик корхоналарни кўпайтирайлик, иш унумини оширадиган асбоб-ускуналар билан жиҳозлайлик. Бу соҳада чет эл илғор технологиясини кенг жорий этайлик.

Кейинги вақтда бошланган хайрли ишлардан бири шахсий томорқа хўжаликларини кенгайтириш ва хўжалик юритишнинг янги усули — фермерлик ҳаракатидир. Республика Президентининг фермер (деҳқон) хўжаликлари учун 200 минг гектар ер фонди ажратиш ҳақидаги фармони бу ташаббус учун кенг истиқбол очади.

Чорвадорлар! Ўтган йили гўшт ва сут етиштиришда қолоқликка йўл қўйилди. Чорвачиликдаги жиддий камчиликнинг сабаби — барча хўжаликларда моллар сони камайиши ва маҳсулдорликнинг пасайишидир. Қолоқликдан чиқиш учун биринчи галда озуқа базасини мустаҳкамлаб, моллар зотини яхшилашимиз, яйловлардан оқилона фойдаланишимиз лозим.

Қадрли пиллакорлар! Дастлабки ҳосилимиз пилладир. Ипак қурти боқишнинг илғор технологиясидан кенг фойдаланайлик. Тут баргини тежаб сарфлаб, ҳар қути уруғдан олинадиган ҳосилни тобора ошираётган илғорлар тажрибасини кенг оммалаштирайлик.

Сув — деҳқончилигимизнинг мезони! Биз, қурултой қатнашчиларининг сув хўжалиги ходимларига илтимосимиз шуки, жумҳуриятимиз иқтисодиёти ва экология ҳолати сизларнинг ишингиз қандай ташкил этишингизга кўп жиҳатдан боғлиқ, сув таҳсилотини доимо ёдда тутиб, сувнинг исроф бўлишига йўл қўймайлик.

Ҳурматли олимларимиз! Илм-фан янгиликларини ва илғор тажрибани деҳқончилик ва қайта ишлаш саноатига кўпроқ жорий қилиб, мустақил республикамизда озиқ-овқатни мўл-кўл қилишга, халқимиз фаровонлигини оширишга муносиб ҳисса қўшингиз!

Қишлоқ қурувчилари! Барча имкониятларни тўлароқ ишга солиб, қишлоқ меҳнаткашларига уй-жой қуриш муаммосини ҳал этишни, қишлоқлардаги ижтимоий-маиший объектларни сифатли ва қулай бунёд этишингизни сўраймиз.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг муҳим омили — деҳқоннинг ўз хонадонидан кўнгли тўқлигидир. Унинг рўзғори бут, бола-чақаси тўқ ва тинч экан — меҳнати унумли бўлади.

Шу муносабат билан биз ҳурматли шифокорлар, савдо ва маиший хизмат ходимларига мурожаат қилиб, соҳалардаги ишларни янада фаоллаштириш, инсонга ғамхўрлик, меҳр-шафқатни оширишда маҳорат кўрсатишга чақирамиз.

Биз қурултой иштирокчилари бободеҳқонларимизга мурожаат қилиб, ерни эъзозлашни, ёш авлодга деҳқончилик тажрибасини меҳр билан ўргатишни сўраймиз.

Азиз деҳқонлар! Мустақил Ўзбекистонимизнинг гуллаб-яшнаши, бойлигининг ортиши йўлида ғайрат-шижоат кўрсатайлик. Бу йўлда жипслашиш, бирлашиш, бир-биримизга иззат-ҳурматда бўлиш, ҳамжиҳатлик, ишбилармонлик белгиланган режаларимизни ўз вақтида амалга оширишнинг асосий омилидир.

• Экиш мавсуми олдидан

Ҳосилигина эмас, даромади ҳам кўпайсин

ЧИГИТ экиш мавсуми яқин. Ҳамма жойда тайёргарлик кетмоқда. Лекин, бу йил у қандай бўлади? Барака берадими йиллаб роҳат кўрмаган, ҳордиқ олмаган деҳқонга? Ахир заҳмат чеккан, ҳаётнинг энг оғир синовларига бардош берган колхозчининг бугунги аҳволи аввалгисидан ҳам бешбаттар бўлмаяптимикан?

Чиноз районининг Охунбобоев жамоа хўжалигига борганимда бу саволларга жавоб изладим. Шунинг учун ҳам раис Асомиддин Мираҳмедов билан кўпгина масалалар хусусида суҳбатлашдик.

Хўжалик меҳнаткашлари ўтган йили 1366 гектар майдонга пахта уруғи қадаб 30,9 центнердан ёки 4200 тоннадан зиёд ҳосил кўтаришганди. Бу йилги марра эса 4500 тонна. Бу ўз-ўзидан бўлмайди. Чунки техника, эҳтиёт қисмлар, ёқилғи ва бошқа материалларнинг нархи ошиб кетди.

— Пахта экиладиган майдонни аммофос, калий билан ўғитлаб, шудгорлаб қўйганмиз,— дея сўз бошлади А. Мираҳмедов.— Ҳар баҳорда ерларни тўрт марта бороналардик. Бу йил шуни бир марта қилмоқчимиз. Унинг иккита қулай томони бор. Биринчидан, ёқилғи тежалади, иккинчидан, ҳадеб ерни тракторлар қотиравермайди. Бундан ташқари чигитни пушта устига экамиз. Унинг ҳам ўз афзалликлари бор. Бир текис униб чиққан ғўзани трактор оралатмасдан бемалол суғораверамиз. Қолган ишлар давом этаверади. Ўтган йили ҳар бир гектарга 50 килограмм калий, 300 килограмм аммофос солгандик. Бу йил эса 10 минг тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит жамғармасидан фойдаланмоқчимиз. Бунинг ўзига хос режасини тузиб қўйдик. Битта бригада доимо ўша ерда ғўнгни тозалайди, элайди, қисқаси қатор ораларига солиш учун ҳозирлаб қўяди.

Ҳозирги пайтда техникаларимизни ҳам қисқартирдик. Яъни кўпроқ самара олиш ниятида олдингидай 60—70 гектарга эмас, 100—110 гектар жойга бир трактор ишлов берадиган бўлди. Турли юмушлар бажарадиган транспортларни ҳам «қозиққа боғлаб қўйдик». Улар энди захирада, ё ўзларини ишлатамиз, ёки эҳтиёт қисм қиламиз. Колхозчиларнинг маошларини 4,2 баробар оширдик. 1991 йилги пахта ҳосилидан 20 миллион сўм даромад қилиб, шундай 10 миллион сўм соф фойда олгандик. Бултурги сарф-ҳаражатлар 10 миллион сўмни ташкил қилган бўлса, ҳозирги кундаги нарх-наво 10 баробар ошган пайтда биз қанча нарсани бой берамиз? Номаълум. Чунки, маошнинг ўзига 40 миллион сўм сарфлаймиз. Шу ҳолда қарзга ботишимиз турган гап. Тўғри, ўзимизда қолдирилган 70 тонна толани 120 минг сўмдан сотяпмиз. Лекин унинг ҳам 50 фоизга яқинини турли солиқлар билан қайтариб олиб қўйишади. Шунинг учун ҳам бу йил пахтачилик самарасиздек туйилмоқда. Ахир сарф-ҳаражат палон пул, фойда йўқ. Шундоқ ҳам хабора бўлган қишлоқ аҳлининг турмуш шароити янада оғирлашади. Тезда бунинг чорасини топиш керак. Балким ҳосилнинг ҳамма қисмини ўзимиз сотсак маъқулдир.

Хуллас, кўзимизни чирт юмиб экиш мавсумига тайёрланяпмиз. Жарга қулаймизми, ёҳуд фаровонликка етамизми, худо билади. 13 та пушта олиш, 13 та экиш агрегати, 14 та тракторни ҳозирлаб қўйдик. Бу ишларда механизаторлар Ҳолмат Рўзибоев, Йўлдош Саидов, Даврон Тўқлибоев, Эрмекбой Бахтиёров каби илғор механизаторлар жонбозлик кўрсатишяпти.

Ҳар бир бригадада бепул иссиқ овқат ташкил қилинади. Бунинг учун ўтган йили бригадаларга 1—1,5 гектардан жой ажратиб бергандик. Бу ерларда иссиқ овқат учун зарур бўладиган сабзавотлар ва бошқа экинлар етиштирилди. Шу билан бирга бригада кичик фермаси сут, гўшт етказиб беряпти. Яъни уларнинг қўй-қўзилари, сигирлари, товуқлари ҳам бор. Масалан, Раҳмонали Шарифбоев бошчилик қилаётган 3-бригаданинг 19 та қўйи, сигир-бузоғи, анча-мунча жамғармаси ҳам мавжуд. Бу пулга ғуруч, ёғ каби маҳсулотлар ҳарид қилинади. Абдушукур Савдобоев, Қарши Кенгашев, Эргашбек Жўрабековлар ҳам ана шундай тадбиркор бригада бошлиқларидир.

Раиснинг гапларидан икки нарса аён бўлди. Қилинаётган ишлардан мамнунлик, пахтага нисбатан нархнавонинг ниҳоятда пастлигидан норозилик. Бир чимдим шодлик, икки чимдим ғамни тугиб ортга қайтарканман, сабру-бардошли бободеҳқоннинг қаноат билан ҳимматига қойил қолдим. Ахир улар қишлоқнинг чангли йўллари озода, уйларимиз шинам, дастурхонимиз бут-бадавлат, юртимиз обод бўлсин дея умид билан меҳнат қиладилар. Аммо негадир доимо уларнинг кўзида мунг.

Илоё, бу йил яхши ният билан экилаётган пахта кўп даромад келтирсин, деҳқонларимиз орзуларига етсин.

Тўлқин ЕРҚУЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

«НАВРУЗ-92»

ФЕСТИВАЛЬ БАЙРОҒИ КЎТАРИЛДИ

27 март куни Тошкентдаги Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрида Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон «Наврўз-92» халқаро фестивали очилишига бағишланган тантанали кеча бўлди.

Анжуман ташкилий комитетининг раиси, республика бош вазири ўринбосари Э. Самандаров Ўзбекистон Президенти И. Каримовнинг фестиваль қатнашчиларига табрикномасини ўқиб берди.

Атоқли ўзбек санъаткори, халқ артисти Н. Раҳимов меҳмонларни фестиваль бошланганлиги билан самимий табриклади. Театр уюшмалари халқаро конфедерацияси президенти К. Ю. Лавров, маданият ва умуминсоний қадриятлар халқ академияси вице-президенти Т. Сандбоев, Тожикистон театр арбоблари уюшмаси раиси, халқ артисти А. Муҳаммаджонов, Ўзбекистон театр арбоблари уюшмаси раиси, халқ артисти Б. Қориевалар санъат байрамининг аҳамияти ҳақида гапирдилар.

Фестиваль очиқ деб эълон қилинади. Беш республика вакиллари тантанали мусиқа садолари остида фестиваль байроғини кўтарадилар.

Шундан кейин «Наврўз-90» фестивали голиби Тожикистондаги «Ахорун» театрининг «Юсуфнинг қайтиши» спектакли намойиш этилди.

Кечада Ўзбекистон Республикаси президентининг давлат маслаҳатчиси Б. Назаров иштирок этди.

(ЎзА мухбири).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ИСТЕЪМОЛ ТОВАРЛАРИНИ КУПОНЛАР БЎЙИЧА СОТИШ ТАРТИБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Республиканинг ички истеъмол бозорини ҳимоя қилишни кучайтириш, аҳолини товарлар билан барқарор таъминлаш, меҳнаткашларнинг фикр ва истакларини ҳисобга олган ҳолда, товарларни купонлар бўйича сотишни янада тартибга солиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «1992 йилда Ўзбекистон Республикасининг истеъмол бозорини ҳимоя қилиш тўғрисида» 1992 йил 2 январдаги 1-сон қарори 1 ва 4-бандларининг (ундан тўртинчи хат бошини чиқариб ташлаган ҳолда) амал қилиши 1992 йилнинг II чораги учун ҳам сақлансин.

1992 йил 1 майдан бошлаб янги намунадаги купонли карточкалар муомалага чиқарилсин. 1992 йилнинг I чораги намунасидаги купонли карточкалар шу йилнинг 1 июлигача муомалада бўлади ва алмаштирилмайди.

2. Қуйидагилар тасдиқлансин:

киритилган ўзгартишлар ва қўшимчаларни ҳисобга олиб «Товарларни купонли карточкалар бўйича сотиш, уларни бериш, сақлаш, инкассация қилиш ва муомалага чиқариш тартиби тўғрисида»ги вақтинчалик низом (1-илова);

аҳолига купонларсиз сотиладиган озиқ-овқат маҳсулотлари ва ашёвий моллар рўйхати (2-илова).

3. Фуқароларда ишлатилмаган купонлар борлигини текшириш натижаларини ҳисобга олиш юзасидан ҳамда мавжуд мол ҳажмини ва аҳоли даромадларини тартибга солиш мақсадида белгиланган даромадларга қараб купонлар бериш миқдорини белгилаш юзасидан 1992 йилнинг II чорагига янги табақалаштирилган шкала 3-иловага мувофиқ белгилансин.

4. Вазирликлар, идоралар, уюшмалар, концерилар, корхоналар, ташкилотлар ва мулкчиликнинг барча шакларидаги хўжаликлар шу йилнинг 3 апрелига қадар банкларнинг тегишли муассасаларига белгиланган даромадлар бўйича берилади-ган купонлар миқдорини аниқлаш юзасидан янги шкалага мувофиқ зарур миқдордаги купонларга талабномалар берсинлар.

(Давоми учинчи бетда).

ДЕҲҚОНЧИЛИК-САНОАТ МАЖМУИ ХОДИМЛАРИ ҚУРУЛТОЙИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВ нутқи

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Бундай қутлуғ байрам ҳали кўп бўлади. Олдинда яна бир муқаддас айём — ийд рамазон, рўза байрами кутиб турибди. Мен Президент сифатида айтмоқчиманки, бу улуғ байрамни Наврўздан ҳеч қолишмайдиган қилиб ўтказамиз, албатта. Бунга тегишли тайёргарлик кўраяпмиз.

Ҳурматли ўртоқлар!

Бугун биз амалий учрашувга йиғилганмиз ва амалий тарзда гаплашиб олишимиз керак. Энг муҳими — бугун биз қишлоқ хўжалигини ривожлантириш босқичларини белгилаб, вужудга келган мураккаб вазиятда ўз йўлимизни тўғри танлаб олишимиз лозим.

Асосий маърузада қишлоқ хўжалиги вазири Мирзажон Исломов соҳанинг асосий йўналишларини таҳлил қилиб, 1992 йил режалари хусусида гапириб берди. Шуни инобатга олиб, руҳсатингиз билан, мен кўпроқ ҳозирги вазиятда аҳолини ташвишга солаётган муаммоларга тўхталиб ўтсам ва қишлоқ хўжалиги соҳасига тадбиқ этилаётган ислоҳотларнинг туб мақсадлари ҳақида маълумот берсам.

Энг аввало, қишлоқ хўжалигининг Ўзбекистон иқтисодида, республиканинг ҳаётида тутган ўрни ва аҳамиятини аниқлаб олиш керак. Маълумки, республика аҳолисининг 59 фоизи қишлоқ жойларда яшайди. Жами ишловчиларнинг ярмига яқини ҳам деҳқончиликда банд. Етиштирилаётган ижтимоий маҳсулотнинг учдан бир қисмидан кўпроғини ва миллий даромаднинг 40 фоизини қишлоқ хўжалиги беради.

Қишлоқ хўжалигимиз суғорма деҳқончиликка асосланган. Бугунги кунда қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг 97 фоизи суғориладиган ерларда етиштирилади. Шунинг учун улар бизнинг асосий бойлигимиз, халқимизнинг ризқи-рўзи, ҳаётимиз сарчашмасидир.

Халқ хўжалиги, хусусан, саноатнинг кўпгина тармоқлари қишлоқ хўжалигига таянади. Масалан, пахта ҳом ашёси қайта ишловчи тармоқлар учун катта ресурсдир. Пахта, ёғ заводлари, тўқимачилик ва тикувчилик корхоналари тақдири пахта билан чамбарчас боғланган. Шу туфайли қишлоқ хўжалиги билан бир қаторда шаҳарлар ва поселкаларда ҳам одамлар иш билан таъминланмоқда.

Биринчи хулоса: қишлоқ хўжалигига эски муносабат ва қарашларни тубдан ўзгартириш, унинг тутган ўрни ва аҳамиятига адолатли ва ҳақиқий баҳо бериш керак.

Пахта тозалаш тармоғи қишлоқ хўжалиги ихтиёридан чиқарилиб, саноат қарамоғига ўтказилганлиги хато бўлди. Хўжаликлар давлатга ва харидорларга пахта эмас, толасини, чигитини ва бошқа чиқиндиларни алоҳида ҳисоблаб, ўз маҳсулоти, ўз бойлиги деб ҳис этиб сотиши ва даромад олиши керак. Фақат шундагина адолат қарор топади ва деҳқоннинг косаси оқаради.

Шунда вазиримиз Мирзажон Исломов айтган масалалардаги тушунмовчилик ва тортишувлар, хусусан, пахта навини белгилаш, унинг намлиги, чанглиги ва бошқа сифатларини аниқлашдаги хўжалик билан қабул пунктлари ўртасидаги жанжаллар ўз-ўзидан барҳам топади.

Айни вақтда қишлоқ хўжалиги билан саноат ўртасида чегарани аниқ тортишимиз керак, деб ўйлайман. Республикамизда ҳозирдаёқ шундай хўжаликлар борки, улар калава, газлама ва тайёр буюмларни саноат усулида ишлаб чиқаришни ташкил қилганлар. Буни биз яна бир бор жиддий ўйлаб кўришимиз керак.

Саноат ишлаб чиқариши жуда мураккаб, доимо янгилаб туришни, илмий ютуқларни жорий қилишни талаб этади. Жамоа хўжаликлари шу ишнинг уддасидан чиқиб, юқори сифатли маҳсулот бера оладими, йўқми — бу саволга жавоб топишимиз зарур. Бизлар дунё иқтисодига, дунё бозорига қадам қўяр эканмиз, ўзимиз чиқараётган маҳсулот сифатини, унинг харидорлар талабига жавоб беришини ҳозирдан ўйлаб, тайёргарлик кўришимиз лозим.

Тўқимачилик саноатининг байроқдори бўлган Бухоро тўқимачилик комбинатида иш тартибини, маҳсулот сифатини ва бошқа техникавий жараёнларни автоматлар, компьютерлар бошқаради. Бу ерда газламанинг гули ҳар етти кунда автоматлар ёрдамида ўзгартириб турилади.

Биз Туркияда бўлган вақтимизда юқори сифатли калава ишлаб чиқарадиган замонавий комбинатни кўрдик. У ҳам автомат тартибда ишлар экан. Маҳсулотнинг сифати халқаро андозага мос. Мен буни шунинг учун айтяпманки, колхозлар, совхозлар бундай саноатни вужудга келтира олмайдилар, улар саноат тармоғи билан рақобат қила олмайдилар. Шу сабабдан колхоз ва совхозларда, қишлоқларимизда хом ашёга бирламчи ишлов берувчи, ихчамгина, лекин замонавий технология ва техника негизидаги корхоналарни қуришимиз зарур. Уларни ишчи кучига яқин бўлган жойларда қуришимиз замон талабига яраша бўлур эди.

Бозор муносабатларига ўтилаётганда нарх-навонинг бебошвоқ ўсиб боришидан аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш учун қишлоқ хўжалигига, бутун деҳқончилик-саноат мажмуига сўзда эмас, балки амалда устунлик, афзаллик берилиши керак. Шуни ҳаётга тадбиқ қилмасдан мақсадга эришолмаймиз.

Кейинги даврда республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида катта ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар содир бўлмоқда ва бозор иқтисодига ўтиш йўлида машаққат билан орттирилган тажрибаларга эга бўлаяпмиз.

Иқтисодий ислоҳотнинг асосий негизларидан бири — ерга ким эгалигини, мулкчилик масаласини аниқлаб олишдир.

Деҳқончилигимиз асосан йирик давлат ирригация тизими хизмат кўрсатадиган суғорма деҳқончиликдир. Ирригация тизими экинзорлар билан туташиб кетган ягона сув хўжалиги яхлитдир.

Аҳоли ниҳоятда зич, ер ва сув етишмайди, бир кишига атиги 1—1,5 гектардан ер тўғри келади, холос.

Республикада ер ислоҳоти ҳудудимизга хос хусусиятларни ҳисобга олиб ўтказилмоғи лозим. Ўтган йили ер ислоҳоти ва деҳқончилик-саноат мажмуининг бозор муносабатларига ўтишига боғлиқ кўпгина масалалар ечилди. Кўп тармоқли иқтисодиётни шакллантиришнинг ҳуқуқий негизи кенгайтирилди. «Ер тўғрисида», «Мулкчилик тўғрисида», «Ижара тўғрисида», «Корхоналар тўғрисида, «Кооперациялар тўғрисида» қонунлар қабул қилинди.

«Республикада деҳқон (фермер) хўжаликларини янада мустаҳкамлаш ва тадбиркорлик фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш тўғрисида» Фармон чиқарилди, совхозларнинг мулкини давлат тасарруфидан чиқаришга киришилди. Қўрилган чора-тадбирлар ҳамда қабул қилинган қонунлар ва фармонлар, албатта, ўз самарасини яқин орада беришига аминман.

Ҳозир томорқа хўжаликларининг ўртача катталиги 0,20 гектардан ошиб кетди. 1989 — 1991 йиллар мобайнида 1,5 миллиондан кўпроқ оила қўшимча ер олди ва шунинг ҳисобидан 800 минг оила — ҳонадон пайдо бўлди. Томорқа участкаларининг умумий майдони 550 минг гектардан ошди. Бу эса 1988 йилдагига қараганда 2,5 баравар кўпдир.

Махсус ажратилган суғориладиган ерларда деҳқон (фермер) хўжаликларини ташкил этиш мақсадида шу йилнинг ўзида қўшимча 200 минг гектар ер ажратиб кўзда тутилган. Республикада деҳқон хўжаликларининг сони ҳозирдаёқ 7,5 мингтадан ошиб кетди. Бу хўжаликлар чорва маҳсулотлари, сабзавот ва бошқа неъматларни етиштиришга самарали ҳисса қўшаяптилар.

Деҳқон хўжаликлари ўзларининг ҳисоб-китоб ҳужжатларига эга бўлаяпти. Ўзига техника харид қилишда, чорвачилик биноларини қуриб олишда биринчи қадамларни босяпти.

Энг муҳим йўналиш — ҳозирги мавжуд колхоз ва совхозлар ичидаги ижтимоий-иқтисодий муносабатларни тубдан ўзгартиришдир. Хўжаликлар ичидаги кўпгина бўлинмалар ҳозирдаёқ хўжалик юритишнинг пудрат ва ижара шаклларига ўтказилди.

Бу ҳол сарф-харажатлар билан меҳнат натижалари ўртасидаги мустаҳкам алоқани барқарор таъминлайди. Айни вақтда мана шу хўжаликларда жамланган ишлаб чиқариш, ихтисослашиш, меҳнат тақсимоти ва техникадан кенг фойдаланиш афзалликлари рўёбга чиқарилмоқда.

Ижтимоий соҳада ҳам дастлабки ижобий силжишлар бор. Айрим минтақалар турмуш тарзида ўзгаришлар намоён бўлмоқда. Энг қувончлиси, тобора кўпроқ ёшларимиз онгли равишда қишлоқ хўжалиги соҳасига ишга келмоқдалар. Уларни фермер бўлиб хўжалик юритиш истиқболи жалб этмоқда.

Кўпгина минтақаларда, айниқса, қадимдан суғориб келинаётган минтақаларда якка тартибдаги ва кооператив сектор қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳажмининг кўпайиши жараёни кўзга ташланмоқда. Кейинги уч йилнинг ўзидагина ялпи маҳсулот ҳажмида шахсий ёрдамчи хўжаликлар улуши 20 фоиздан 30 фоизгача ошди. Ана шу хўжаликларда маҳсулотнинг кўпайиш суръатлари давлат секторига қараганда бир неча карра юқори бўлди.

Ҳурматли ўртоқлар!

Етиштирилган маҳсулотни тасарруф этиш ҳуқуқи бўлмаса, бозор иқтисодиёти ҳақида сўз юритиш ҳам ортиқча. Шу муносабат билан республикада 1991 йилдан бошлаб бозор муносабатларини кенгайтиришга, хўжаликларга эркинлик беришга, етиштирилган маҳсулотнинг бир қисмидан ишлаб чиқарувчи ўзи фойдаланишига қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилди.

Хўжаликларга топшириқдаги пахта толаси, пилла, жун ва қорақўлнинг 5 фоизини, топшириққа қўшимча равишда олинган маҳсулотнинг ҳаммасини ўз ҳоҳишларича мамлакат ичкарисида ҳам, ундан ташқарида ҳам сотиш ҳуқуқи берилди.

Бозор муносабатларига ўтиш шароитида бундай тадбир хўжаликларнинг иқтисодий аҳволини мустаҳкамлайди, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни рағбатлантиради ва ходимларнинг моддий манфаатдорлигини оширади. Дастлабки маълумотларга қараганда, мана шу ҳуқуқни амалда рўёбга чиқариш хўжаликларимиз пул даромадининг салкам 9 миллиард сўм кўпайишини таъминлайди.

Қабул қилинган қарорга биноан, 1992 йилда жамоа ва давлат хўжаликлари республика жамғармасига белгиланган топшириқдаги пахта толаси, пилла, дон, шоли, қуруқ мева, чорва, парранда сут, тухум маҳсулотларининг 85 фоизи, сабзавот маҳсулоти ва картошканинг 50 фоизи миқдорида топширадилар.

Маҳсулотнинг қолган қисми, шу жумладан, режадан ортиқ олингани ишлаб чиқарувчиларнинг ўз ихтиёри билан келишилган (эркин) нархларда сотилади.

Тахминий ҳисоб-китобларга кўра, шунинг ўзи 11 миллиард сўмдан кўпроқ қўшимча даромад беради.

Шу ўринда ҳукумат қарорига қатъий риоя қилиш зарур. Баъзи вилоятлар бунга хилоф равишда хўжаликларга тааллуқли бўлган толаларни мусодара этиб, ўзлари эгалик қилиб олиш ҳоллари учраб турибди.

Қўлланилаётган чоралар давлат буюртмасини қисқартириш ва бозор муносабатлари доирасини кенгайтириш борасидаги дастлабки қадамлардир. Кейинчалик, шароит яратилиши билан, ишлаб чиқарувчилар ўз ихтиёри билан бозор нархида сотадиган маҳсулот ҳажми кўпайиб боради.

Бизнинг вазифамиз бу жараённи жадаллаштиришдир. Натижада давлат буюртмаси касалхоналар, болалар боғчалари, қўшин ва бошқа биринчи навбатдаги давлат эҳтиёжларини таъминлайди. Жамиятнинг бошқа талаб-эҳтиёжлари бозор орқали келишилган (эркин) нархлар асосида таъминланади.

Ҳурматли дўстлар!

Ижтимоий-иқтисодий вазиятни барқарорлаштириш ва бозор муносабатларини шакллантириш борасида нарх-наво сиёсати алоҳида аҳамиятга эга.

Республика ҳукумати ўтиш даври шароитида маҳсулотларнинг айрим муҳим турлари нархларини мувофиқлаштиришни зарур деб ҳисоблайди ва улар механизмини такомиллаштириш устида мунтазам иш олиб бормоқда.

1992 йилнинг январидан бошлаб республикада техника-ишлаб чиқаришга мўлжалланган маҳсулотларга, аҳоли эҳтиёжи маҳсулотлари, хизмат ва баъзи иш турларига, мавжуд талаб ва таклифлардан келиб чиқиб, шартнома асосида (эркин) нарх белгилашга ўтилди.

Эркин нарх қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари (мевасабзавот турлари)нинг ҳам бир қисмита таъсир этди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг ярмидан кўпроғига аҳдлашув-шартнома нарх мўлжалланган.

Давлат учун, юқорида айтилган эҳтиёжларни қондириш учун, етказиб бериладиган асосий маҳсулотлар (дон, гуруч, полиз маҳсулотлари, картошка ва ҳоказо) учун эса баланд чекланган нарх белгилаб қўйилди.

Пахта, пилла, гўшт, сут, парранда ва тухум нархларини такомиллаштириш масаласи ҳам кўриб чиқилди.

Лекин нарх-навони тартибга солишда ҳали ечилиши керак бўлган муаммолар кўп. Шулардан бири қишлоқ хўжалиги маҳсулоти нархларини белгилашдаги тенгсизликдир. Яъни, 1990 йилдан бошлаб қишлоқ хўжалиги учун моддий-техника воситалари (техника, ўғит ва ҳоказо) эркин нархларда сотила бошлади, лекин пахтачилик, чорвачилик маҳсулотлари эса чекланган давлат нархларида қолди.

1991 йилнинг ўрталарида моддий-техника ресурслари нархи 1990 йилга нисбатан белгиланган 1,4 ўрнига бир неча баравар ошиб кетди. Шу сабабли ҳукумат сентябрь ойида пахта нархини 50 фоиз оширишга мажбур бўлди. 1992 йилда саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари нархлари ўртасидаги тафовут янада кучайди.

Тракторлар, пахта териш машиналари нархи 7—15 марта ошиб кетди. Кўплаб қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводлари ўзларининг танг иқтисодий аҳволини маҳсулот сифати ва сонини кўпайтириш ўрнига унинг нархини ошириш билан яхшилаш йўлига ўтиб олди.

Шуни ҳисобга олиш керакки, кўп тайёр маҳсулот, техника ва ускуналар Ўзбекистон ҳудудига ташқаридан олиб келинади, яъни уларга нарх-наво республикада эмас, четда қўйиляпти. Иккинчи томони: қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг харид нархини белгилашда эса унинг озиқ-овқат чакана нархига, магазинларимизда, бозорларимизда тобора кўтарилиб бораётган нарх-навога кўрсатадиган таъсирини ҳам инобатга олишимиз зарур.

Бу оғир муаммони ечиш учун қишлоқ хўжалиги моддий-техника ресурслари нархларини жиловлашимиз зарур, бунинг чорасини топишимиз керак.

Бошқа илож топмасак, бюджетимиздан маблағ топиб, қишлоқ хўжалигини ҳимоя қилиш мақсадида компенсация, товон беришимизга тўғри келади. Шунда ҳам зарар кўриладиган бўлса, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари нархини ошириш керак бўлади.

Куни кеча пахта, пилла, чорва маҳсулотларининг харид нархини ошириш ҳақидаги қарор эълон қилинди. Бу чора кўпчиликни ҳам, ўзимизни ҳам қониқтирмади. Сиз, азизларни ишонтириб айтаманки, яна қўшимча имконият топишга ҳаракат қиламиз, нега деганда қишлоқ меҳнаткашларини ҳимоя қилмасдан, хўжаликлар иқтисодининг эртасини кўрмасдан ҳеч қандай ислоҳотни амалга оширолмаймиз. Бу масала ҳаммамиз учун аён бўлиши керак. Ҳар қайси ислоҳот қишлоқ хўжалигидан бошланиши зарур. Кўп муаммоларимизнинг ечими ана шу ерда.

Энди қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва уни бозор иқтисодиётига ўтказиш борасидаги асосий режаларимиз ҳақида гаплашиб олсак.

Энг аввало, ер масаласи. Бизда ер ҳам, сув ҳам етишмайди. Бу ҳаммага маълум. Биринчи навбатдаги вазифа ерни асраб-авайлаш, унинг ҳосилдорлигини тиклаш ва ошириб боришдир. Яна бир бор такрорлаб айтмоқчиманки, ер хусусий мулкка айланиб кетмаслиги керак. Хусусий мулкка айланган ер учун шафқатсиз кураш асрлар давомида халқ бошига қанчадан-қанча қулфатлар олиб келганини кўпчилик яхши билади.

Халқимизни боқадиган, ризқи-рўзини берадиган еримиз, тупроғимиздир. Бу бойлигимиздан унумли фойдаланиш биринчи навбатдаги вазифадир. Бу фикр сув ва суғориш тармоқлари тақдирига ҳам тааллуқлидир. Улар, албатта, давлат қарамоғида бўлиши лозим.

Сўнгги йилларда ирригация-мелиорация тармоқлари бюджетдан ажратиладиган маблағлар йўқлиги туфайли ишдан чиқиб қолаяпти, ерларнинг шўр босиши кўпайиб кетяпти. Яқин йилларда бу соҳада давлат томонидан катта ёрдам кутиш ўз-ўзини алдаш билан баробардир.

Демак, колхозлар, совхозлар, фермер ва ижара хўжаликлари мелиорацияга катта эътибор беришлари керак. Халқимизда «Агар хазина бўшаб қолган бўлса, ариқларни тозала» деган ҳикматли гап бор-ку.

Мулкчилик ва хўжалик юритишнинг янги усулларини татбиқ қилиш йўлини давом эттирамиз. Мақсадимиз — туз-насибаси ерга боғлиқ бўлган деҳқонларимизнинг ҳаётини янада яхшилаш. Ернинг тақдири уларнинг қўлида бўлиши керак. Ернинг эгаси аслида деҳқондир.

Шахсий томорқа хўжаликлари ва деҳқон (фермер) жамоаларини кўпайтириш биз учун муҳим аҳамиятга эга. Бу масалада кўп ноаниқликлар бор: тузилаётган фермер хўжаликлари билан колхоз ва совхозлар ўртасида англашилмовчилик, баъзи жойларда эса қарама-қаршиликлар бор.

Бу масалани ечмасак, аниқлик киритмасак ишимиз юришмайди.

Фермер хўжаликларини тузаётганда асосий масала — ер ажратишдир. Хўжалик раҳбарларининг асосий ташвиши, — буни ҳаммамиз тўғри тушунишимиз керак, — бизларни боқадиган ернинг талон-торож қилинишига йўл қўймасликдир.

Фермер эса ер олгандан кейин колхоз ёки совхоз таркибидан бутунлай чиқиб кетишга интилади. Бу эса икки томон ўртасида можарога сабаб бўлади. Бу муаммони қандай ечиш мумкин?

Авваламбор, фермерларга ерни шартнома асосида бериш лозим, яъни икки томон шу шартномада ўз мажбуриятларини аниқ белгилаб олиши зарур.

Энг муҳим шартлардан бири — ажратилган ер унумдорлигининг камайишига мутлақо йўл қўймаслик, ундан фақат деҳқончилик мақсадида фойдаланиш, жамоага, халқимизга керак бўлган маҳсулот етиштиришдир.

Бошқача қилиб айтганда, колхоз ва совхоз фермер хўжаликларини ўз қанотига, ҳимоясига олсагина фермерлик ривожланиши мумкин.

Келажакда колхозларимиз ўзи ҳам катта бир кооператив хўжаликка айланиб, ўз таркибида кооператив-фермерларни, кичик корхоналар ва оилавий пудрат — ижара усулида ишлайдиган жамоаларни ўз ичига олади ва уларнинг хизматини бажаради.

Етиштирилган маҳсулот тўлиқ деҳқон ихтиёрида бўлиши зарур. Шартнома асосида, келишилган нарх бўйича бир қисм маҳсулотни фермер колхозга топширса, қолганини эркин нархларда сотади. Бу эса ўз навбатида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш имконини беради.

Янги ташкил қилинаётган деҳқон (фермер) хўжаликларига ҳар томонлама ёрдам беришимиз керак. Бу ҳақда кечаги куни улар билан учрашувда кўп гапирилди, шундан тегишли хулоса чиқариб, керакли қарорларни қабул қиламиз, албатта.

Жамоа, фермер ва бошқа шаклдаги хўжаликлар ўз манфаатини кўзлаб, ўз ихтиёри билан иш юритиб, бозор талабига кўра ва давлат буюртмаларини ҳисобга олиб, хўжалик ишларини, иқтисодини, келажагини ўзлари мустақил ҳал этишлари керак. Бу бизнинг қишлоқ хўжалик соҳасидаги дастурларимизнинг асосий йўналишидир.

Давлатнинг вазифаси — харидорлар манфаатини ҳимоя қилиш, ишлаб чиқариш ҳажмларини иқтисодий усуллар воситасида келиштириш, солиқлардан ва қўлида бўлган имтиёзлардан тўғри фойдаланиш бўлиб қолиши лозим. Шартли ва эркин нархлар жорий этилган шароитда хўжаликлар нечоғли эркин бўлмасин, қишлоқ хўжалиги давлат ёрдамисиз ривожлана олмайди. Буни жаҳон тажрибаси кўрсатиб турибди.

Масалан, АҚШда қишлоқ хўжалигига ҳар йили 80—100 миллиард доллар ёрдам ажратилади. 1991 йилнинг ўзида бу ерда умумдавлат миллий программалари учун 80 миллиард доллар сарф этилган. Шу жумладан: бевосита федерал ажратмалар — 52 миллиард долларни, ердан фойдаланишни такомиллаштириш соҳасида—8 миллиард долларни, сув иншоотлари қуриш ва тиклаш учун — 5 миллиард долларни ташкил этди.

Фикримча, биз ҳам қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва унга ёрдам бериш миллий дастурини кечиктирмай ишлаб чиқишимиз шарт. Бу масалада Вазирлар Маҳкамаси тегишли таклифларни тайёрлаши керак.

Маҳсулот тайёрлаш, ташиш, уни сақлаш ва қайта ишлашда рўй бераётган нобудгарчиликлар қишлоқ хўжалиги соҳасидаги энг оғир муаммо ва камчиликдир.

Фақатгина тайёрлаш пайтида, энг оддий хомчўтларга кўра, мева-сабзавотнинг 30—35 фоизи, пахтанинг эса 5—6 фоизи нобуд бўлмоқда.

Бу нобудгарчиликни бартараф этиш учун хўжаликлар ҳудудида пахта тозалаш заводлари, мева-сабзавот ва бошқа маҳсулотлар қайта ишланадиган кичик корхоналар ва цехлар ташкил қилиш керак. Шу йўл билан хўжаликларнинг иш унумдорлигини кўтариш ва фақат хом ашёни эмас, балки етиштирилган пахтадан — тола, уруғлик ва бошқа маҳсулотлар, мева, сабзавот, узумдан эса консерва ишлаб чиқариш ва сотиш имкониятлари яратилади. Қишлоқ аҳли янги даромад манбаига эга бўлади.

Бу борада Туркия тажрибаси ибратлидир. Қишлоқларда 20—30 киши ишлайдиган кичик мустақил корхоналар шохобчалари бунёд этилган. Демак, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишловчи катта корхоналарни шаҳарларда қуришдан кўра қишлоқларда кичик корхоналар ташкил этиш фойдалироқдир. Масалан, Хитойда саноат маҳсулотининг 40 фоизи қишлоқларда ишлаб чиқарилади.

Қишлоқда кадрлар тайёрлашни ҳам тубдан қайта кўриб чиқиш зарурати бор.

Ҳозирги пайтда 256 та қишлоқ ҳунар-техника билим юртларида 103 минг ўқувчи таълим олмоқда, шуларнинг деярли ярмиси— механизаторлик гувоҳномасини олади. Қишлоқ хўжалиги техникумларида ҳам аҳвол шу.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (ўртоқ Исломов), Сув хўжалиги вазирлиги (ўртоқ Гиниятуллин), Маориф вазирлиги (ўртоқ Йўлдошев), мева-сабзавот-вино концерни ва деҳқончилик-саноат мажмуининг барча бошқарув органлари юқорида қайд этилган соҳаларда ўқиш ва ўқитиш тартиби ва сифатини зудлик билан қайта кўриб чиқсинлар.

Ёшларимиз энди қуруқ гувоҳномаларни эмас, балки керакли касб ҳамда зарур малака олсинлар.

Туркияда кичик корхоналарда ишга жалб қилинган шогирд-ўсмирлар учун ҳафтада икки кун маҳсус ўқув юртларида ўқиб, ўз малакасини ошириш имкони берилади.

Биз ўз хўжалиги, корхонасининг иқтисодий-ташкилий ишларини, ишлаб чиқариш жараёни сирларини яхши биладиган ҳақиқий ишчи-мутахассислар етиштирмоғимиз лозим.

Бизнинг олдимизда қишлоқ ёшларининг умумтаълим даражасини кескин ошириш, шунинг билан боғлиқ ўқитувчилар, шифокорлар, умуман барча зиёлилар мавқеини кўтаришдек жуда катта ишлар турибди.

Бу вазифаларни амалга оширишнинг яна бир жиҳати борки, иш ўринлари тақчиллиги туфайли пайдо бўлаётган ижтимоий кескинлик ҳам бир қадар юмшайди.

Республикамиз бу тадбир туфайли жуда кўплаб қўшимча маҳсулот, шунингдек, миллиард-миллиард сўмлик халқ истеъмоли молларига эга бўлиши аниқ.

Яна жуда бир муҳим масала — қишлоқда турмуш шароитини шаҳар даражасига етказиш, қишлоқ жойларда ҳам одамларга шаҳардагидан кам бўлмаган имкониятларини яратишдир. Аммо бугун, айниқса, маданий-маиший хизмат борасидаги фарқ анча катта.

Шу боисдан Президент Фармони асосида республикада қишлоқ аҳолисини ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашнинг 1990—1992 йилларга мўлжалланган давлат дастури ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда.

Ушбу дастур қабул қилинганидан кейин қишлоқ жойларда ҳозиргача 5 минг километрдан кўпроқ сув, шунингдек, 6,5 минг километрли газ тармоқлари ишга туширилди.

Уй-жой қурилиши суръатлари ошди, маориф ва соғлиқни сақлаш муассасалари иншоотларини фойдаланишга топшириш кўпайди.

Бу иш давом этади.

Қишлоқларимизнинг ижтимоий аҳволини яхшилаш тўғрисидаги дастурни рўёбга чиқариш давлат аҳамиятига молик вазифадир. Уни бажариш учун район, вилоят ва республика ташкилотлари раҳбарлари шаҳсан жавобгардирлар.

Дала ва фермаларда энг оғир меҳнатни бажараётганларнинг ҳар иккисидан бири аёллардир. Уларнинг елкасига уй-рўзғор ва фарзанд тарбиясининг барча ташвишлари тушаётганини ҳам асло унутмаслигимиз керак.

Биз қишлоқда яшовчи хотин-қизларимизнинг оғир аҳволини, ҳанузгача уларга меҳнат ва турмуш учун керакли шароитларни яратиб бермаганлигимизни, улар олдида жуда қарздорлигимизни яхши тушунамиз.

Ўйлайманки, аёлларимизни оғир меҳнатдан озод қилиш, уларга қисқартирилган иш ҳафтасини белгилаш тўғрисида махсус қонун қабул қилсак савобли ва адолатли иш бўлар эди.

Бевосита қурултойимизга дахлдор бўлмаса ҳам бир муҳим гапни айтиб ўтмоқчиман. Ўзбекистон мустақил давлат бўлди, она тилимизга давлат мақоми берилди. Аммо кўпчилик қишлоқлар ва хўжаликларнинг номлари бугунги нуфузимизга ярашмайди. Вилоят ва район ҳокимлари, хўжаликларнинг раҳбарлари бу борада зарур ишларни амалга ошириб, шу ҳақда бизга ахборот беришларини сўраймиз.

Муҳтарам дўстлар, бародарлар!

Айтиб ўтилган катта вазифаларни амалга ошириш барчамизнинг бурчимиздир. Инсон қўлидан келмайдиган юмушнинг ўзи йўқ. Яна бир карра айтаман: бизнинг халқимиздек фидойи ва меҳнаткаш халқ камдан-кам топилади. Бугун унинг елкасига, ҳурматли шоиримиз Абдулла Орипов айтганидек, ҳақиқатда офтоб тегди. Миллионлаб ватандошларимизнинг қалбларини қувончга тўлдирган мустақиллик ва озодлик туйғуси, имоним комилки, бизга бугунги оғир иқтисодий аҳволдан тез чиқиб олишга ёрдам беради.

Энг муҳими, ирода, меҳру оқибат, ҳамжиҳатлик ва ўзаро бирдамликдир. Агар бирлашсак, тоғни талқон қилиш қўлимиздан келади. Ўзбекистоннинг истиқболи порлоқ. Бу ёруғ истиқболнинг асосий шарти тинчлик, осойишталик, миллатлараро тотувлик ва фуқаролар аҳиллигидир.

Бунинг учун ҳурмат-иззатли, самимий дўст бўлайлик, бир ёқадан бош чиқарайлик, буюк халқимизнинг асрлар давомида орттирган шаън-шавкатини, обрўсини сақлайлик, халқнинг назаридан қолмайлик.

Бугун кўп масалаларни ўзаро муҳокама қилиб олдик. Айтилган таклиф ва мулоҳазалар, танқидий фикрлар, жамики жўяли истаклар мен ҳозиргина алоҳида таъкидлаб айтган миллий дастурдан жой олиши керак. Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш бугунги кунда шунчаки иқтисодий вазифа эмас, балки ҳақиқий сиёсий масаладир. Халқимизнинг тақдири, болаларимизнинг келажаги ана шу сиёсий масалани қанчалик тез ва оқилона ечишга боғлиқ.

Азиз дўстлар!

1992 йилги дала ишлари ҳам бошланиб кетди.

Бу йил мустақиллигимизнинг биринчи йили. У биздан зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлашни талаб этади. Пахтакорлар, чорвадорлар, боғбону соҳибкорлар доимо меҳнатлари билан халққа ўрнак бўлиб келган.

Доимо омон бўлинглар! Доимо шундай бардам ва тетик бўлиб юринглар! Болачақаларингизнинг истиқболини кўринглар! Яхши кунларга ҳаммамиз биргаликда етайлик!

Ўзбекистонимиз бахтига сиз каби табаррук инсонлар бор бўлсин!

Буюк режаларимизни амалга оширишда барчамизга яратганнинг ўзи мададкор бўлсин!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ПАХТА, ПИЛЛА, ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ ҲАРИД НАРХЛАРИНИ ВА ПАХТА ТОЛАСИНИНГ УЛГУРЖИ НАРХЛАРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

1992 ЙИЛ 30 МАРТ, № 152.

Ёқилғининг, электр энергияси ва бошқа моддий-техника ресурсларининг нархлари анча ошганлиги муносабати билан, шунингдек, бозор муносабатлари шароитида колхоз ва совхозларнинг ишлаши учун зарур иқтисодий воситаларни вужудга келтириш, маҳсулот етиштиришни янада кўпайтиришдан меҳнат жамоаларининг моддий манфаатдорлигини кучайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги билан Молия вазирлигининг:

— 1992 йил ҳосилидан пахтанинг харид нархларини ва пахта толасининг улгуржи нархларини 1,2-иловаларга мувофиқ ошириш;

— 1992 йил ҳосилидан пилланинг харид нархларини 3-иловага мувофиқ ошириш;

— 1992 йилнинг 1 апрелидан қорамолларнинг, чўчқаларнинг, қўй ва эчкиларнинг, парранда, сут ва тухумнинг харид нархларини ўрта ҳисобда 2 баравар ошириш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги ўн кун муддат ичида пахтанинг, пахта толаси, пилла ва чорвачилик маҳсулотининг янги нархларини манфаатдор вазирликлар ҳамда идораларга етказсин.

3. Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 26 мартдаги 145-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 30 мартдаги 152-сон қарорига 1-илова

ПАХТАНИНГ ДАВЛАТ ХАРИД НАРХЛАРИ

1 тоннаси учун сўм ҳисобида

Пахта толасининг типи	I	II	III	IV
Ингичка толали				
I тип	25200	22200	11400	3960
II тип	22500	20400	11400	3960
III тип	20700	18360	11400	3960
Ўртача толали				
IV тип	19980	17190	10800	3960
V тип	18660	16110	10800	3960
VI тип	14700	13260	10260	3960
VII тип	14220	12790	9900	3960

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 30 мартдаги 152-сон қарорига 2-илова

ПАХТА ТОЛАСИНИНГ УЛГУРЖИ НАРХЛАРИ

1 тоннаси учун сўм ҳисобида

Тола типи	Пахта толасининг саноат навлари					
сара	I	II	III	IV	V	VI
Ингичка толали						
I тип 104220	100870	96850	62310	45180	28460	15970
II тип 94940	91520	88250	62310	45180	28460	15970
III тип 83670	81560	78900	62310	45180	28460	15970
Ўртача толали						
IV тип 74320	72960	69750	59100	45180	28460	15970
V тип 67700	66340	64970	56370	45180	28460	15970
VI тип 56440	53710	51800	49140	45180	28460	15970
VII тип 55690	50500	48870	48460	45180	28460	15970

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 30 мартдаги 152-сон қарорига 3-илова

ПИЛЛАНИНГ ЭНГ ЮҚОРИ ДАРАЖАСИ БЕЛГИЛАБ ҚЎЙИЛГАН ХАРИД НАРХЛАРИ

1 килограмми учун сўм ҳисобида

| Пилла турлари ва навларининг номлари | Энг юқори даражаси белгилаб қўйилган харид нархи |
|---

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Республика ҳудудидаги барча корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, хўжаликлар ишловчиларга, пенсионерларга, талабаларга ва фуқароларнинг бошқа тоифаларига 1992 йилнинг 10 апрелига қадар апрел ойи учун, 1 майга қадар — май ойи учун купонлар беришни таъминласинлар.

5. Белгилаб қўйилсинки, қиймати 2 минг сўмдан ортиқ бўлган товарлар республика аҳолисига купонлар, ҳисоб-китоб чеклари, чек дафтарчалари бўйича ёки омонатчиларнинг топшириқлари бўйича пул ўтказиш йўли билан сотилади.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, Тошкент шаҳар ва ноҳияларнинг ҳокимлари бир ҳафта муддат ичида чакана савдо корхоналари учун, уларнинг юқори савдо ташкилотлари тақдимномалари бўйича, савдо тушуми миқдорининг сўмлар ва купонларда ҳисобланган нисбатини тасдиқласинлар.

Ўзбекистон Давлат банки, Ўзбекистон саноат-қурилиш банки, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки савдо корхоналари томонидан купонлар инкассациясига доир белгиланган тартибнинг бажарилишини, топшириладиган, сўмлар ва купонларда ҳисобланган тушум миқдори тасдиқланган нисбатларининг бир-бирига мос келишини доимий равишда назорат қилиб боришни амалга оширсинлар. Савдо ташкилотларининг товар сотишдан тушган пуллар ва купонларнинг бир-бирига мос бўлиши борасидаги ишларининг натижалари ҳақида ҳар ойда Вазирлар Маҳкамасига хабар бериб турилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Савдо вазирлиги, Ўзбекбирлашув ва савдо тармоқларига эга бўлган бошқа вазирликлар, идоралар товарларни купон бўйича сотишнинг белгиланган тартибига қатъий риоя этилишини таъминласинлар. Ана шу тартибнинг бажарилишини таъминламаган савдо корхоналари ва ташкилотларининг раҳбарлари лавозимидан бўшатиладилар.

8. Ички ишлар органлари купонларни олиб-сотиш билан шуғулланувчи шахсларни аниқлаш ишларини кучайтирсинлар, қоидани бузганларни қонунга мувофиқ жавобгарликка тортсинлар ва олиб борилаётган ишларнинг кенг ошкоралигини таъминласинлар.

9. Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йилда Ўзбекистон Республикаси истеъмол бозорини ҳимоя қилишга доир қарорини амалга ошириш бўйича Республика комиссияси таркибига 4-иловага мувофиқ ўзгартишлар киритилсин.

10. Вазирлар Маҳкамасининг «1992 йилда Ўзбекистон Республикаси истеъмол бозорини ҳимоя қилиш тўғрисида» 1992 йил 2 январдаги 1-сон қарорининг 2, 3, 5, 7—9-бандлари, 11-бандининг 1-хат боши, шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 31 январдаги 41-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари — тегишли комплексларнинг раҳбарлари зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 30 март.

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 30 мартдаги қарорига 1-илова

ТОВАРЛАРНИ КУПОНЛИ КАРТОЧКАЛАР БЎЙИЧА СОТИШ, УЛАРНИ БЕРИШ, САҚЛАШ, ҲИСОБГА ОЛИШ, ИНКАССАЦИЯ ҚИЛИШ ВА МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

ВАҚТИНЧАЛИК НИЗОМ

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида купонли карточкалар* 1992 йилнинг II чораги учун ички истеъмол бозорини ҳимоя қилиш мақсадида жорий этилади.

2. Купонли карточкалар товарларни сотиб олиш ҳуқуқини берадиган бир марта фойдаланиладиган ҳужжатдир.

*) Бундан кейин купонлар деб аталади.

II. ЧАКАНА САВДО КОРХОНАЛАРИДА ТОВАРЛАРНИ КУПОНЛИ КАРТОЧКАЛАР БЎЙИЧА СОТИШ ТАРТИБИ

3. Давлат савдоси, тижорат, матлубот кооперацияси тизимида, хусусий дўконларда, шунингдек, уларни ишлаб чиқаришни амалга оширувчи товар алмашув операциялари бўйича ва валютага сотиб олувчи ҳамда уларни ўз ходимларига сотувчи корхоналарда ва ташкилотларда купонлар бўйича, мазкур низомнинг 4 ва 5-бандларида кўрсатилганлардан ташқари, озиқ-овқат маҳсулотлари ва ашёвий моллар сотилади.

Купонлар билан тўлаш товарлар қийматини мавжуд пул белгилари билан тўлаш билан бир вақтда карточкадан купонларнинг эквивалент суммасини қирқиб олиш йўли билан амалга оширилади.

4. Қуйидагилар купонларсиз сотилади:

2-иловадаги озиқ-овқат маҳсулотлари ва ашёвий моллар;

умумий овқатланиш корхоналарининг маҳсулотлари;

ҳарбий қисмлар (муддатли хизмат ҳарбий хизматчиларига), колониялар ва ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасалари ҳудудида жойлашган дўконлардаги товарлар;

хусусий дўконларнинг ўз маблағларига республикадан ташқаридан сотиб олинган товарлар;

иккиламчи хом ашё топширган аҳолига сотиладиган халқ истеъмоли товарлари;

фойдаланилган материаллар ва эҳтиёт қисмлар қиймати ҳам қўшилган ҳар хил хизматлар кўрсатиш.

5. Қиймати 2000 сўмдан кўп бўлган товарлар республика аҳолисига купонлар бўйича ҳам, чеклар, чек дафтарчалари бўйича ҳам ёки омонатчиларнинг топшириғига кўра уларнинг банк муассасаларидаги шахсий ҳисоб варақаларидан пул ўтказиш йўли билан сотилади.

6. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, кооперативларнинг чакана савдо шохобчалари орқали нақд пулга купонсиз товарлар сотишлари тақиқланади. Карточкасиз купонлар ёки тегишли тартибда расмийлаштирилмаган купонлар ўтмайди.

7. 50 тийинга тенг бўлган ва ундан кам қиймат бўйича харид учун ҳисоб-китоб купонсиз амалга оширилади. Сўм ва тийинда ифодаланган харид учун ҳисоб-китоб купон билан тўланаётганда йириклаштириш қоидаларига кўра сўм ҳисобида тегишли миқдоргача йириклаштирилади (50 тийин ва ундан ками ҳисобга олинмайди, 51 тийин ва ундан кўпи 1 сўм ҳисобланади).

8. Савдо корхоналари, муассасалари ва ташкилотларида, шунингдек, автоёқилғи қуйиш станцияларида купонлар кесиб олиш ва қадаб қўйиш билан тўланадиган, улар ёзиб қўйилган қийматлари бўйича гуруҳларга ажратилади ва иш куни давомида корхонанинг моддий жавобгар шахсида (сотувчи, кассир, назоратчи-кассир), корхонада товарларнинг сотилиши учун масъул бўлган шахсда сақланади. Карточкалар харидорга қайтариб берилиши лозим.

9. Магазинларнинг сотувчилари, шунингдек, корхоналарда ва ташкилотларда амалга ошириладиган алмашув операциялари натижасида ва валютага олинган товарларни сотиш учун масъул бўлган шахслар савдодан олинган тушумни сўм ва купон билан икки томонлама ҳисоблаб чиқадилар. Купонлар қатъий ҳисоб-китоб ҳужжати бўлиб ҳисобланади.

10. Тушум миқдорининг сўм ва купон ҳисобида бирбирига тўғри келиши учун масъулият савдо корхонасининг раҳбари зиммасига юклатилади. Йўл қўйилиши мумкин бўлган фарқ фоизи юқори савдо ташкилоти томонидан тегишли банк органлари билан келишиб белгиланади.

Савдо ташкилотларининг раҳбарлари товар-пул ҳисоботларини тақдим қилиш бўйича белгиланган муддатга кўра (ҳар 5 ёки 7 кунга) ҳар бир дўкон томонидан тасдиқланган инкассация тартиби ҳамда сўм ва купонларда тушум миқдорининг белгиланган нисбатига риоя қилинишини албатта текшириб борадилар. Бу фоизга риоя қилинишини, купонларнинг тушум билан бирга топширилишини таъминламаган ва купонларни инкассация қилиш бўйича белгиланган тартибга (купонларни қирқиш, қадаб қўйиш, тахлаш йўли билан тўлаш ва ҳоказо) амал қилмаган савдо корхоналари (дўконлари)нинг раҳбарлари эгаллаб турган лавозимларидан бўшатилади.

Ўзига қарашли савдо корхоналарида (дўконларда) вақтинчалик Низомга амал қилинишини таъминламаган савдо ташкилотларининг раҳбарлари ҳам шундай жавобгарликка тортиладилар.

11. Банк муассасаларида тушган купонларни ҳисобга олиш, унинг ҳаракати ва топшириш тартиби Ўзбекистон Республикаси Давлат банки, Ўзбекистон саноат-қурилиш банки, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки, Савдо вазирлиги, Ўзбекбирлашув, Ўзбекистон жамғармалар банки, Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги, «Ўзкооптайёрловсавдо» ва Ўзбекистон Республикаси Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитасининг йўриқномаларига ва тартибига мувофиқ амалга оширилади.

III. КУПОНЛАРНИ ФУҚАРОЛАРГА БЕРИШ ТАРТИБИ

12. Купонлар:

асосий иш, ўқиш, хизмат жойидан, пенсиялар, ўтказилган пуллар олинадиган алоқа бўлимлари ва тегишли банклардан;

шахсий ёрдамчи хўжаликларда банд бўлган ва ўз маҳсулотини топширувчи шахсларга — умумий асосларда тегишли ташкилотлар томонидан;

ҳарбий хизматчи бўлган пенсионерларга ва уларга тенглаштирилган шахсларга — банк муассасаларидан;

корхоналар ва ташкилотлардан стипендия олувчи студентларга — фақат ўқиш жойидан берилади.

Иш ҳақи тўлашга банк муассасаларидан нақд пул олмайдиган ва иш ҳақини тушган даромаддан тўлайдиган ташкилотлар купонни умумий асосларда банкдан оладилар.

Республика ҳудудида жойлашган ,лекин иш ҳақини пул ўтказиш йўли билан бошқа ҳудудлардан оладиган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга купонлар банк муассасалари томонидан белгиланган тартибда иш ҳақи ведомостларига биноан берилади.

Ўриндошлик билан ишловчи шахсларга купонлар асосий иш жойидан умумий даромадга қараб, меҳнат шартномалари бўйича, иш ҳақи олувчиларга эса умумий асосларда берилади.

13. Ходимларга таътил маблағлари ёзилаётганда бериладиган купонларнинг миқдори ҳар бир таътил ойига алоҳида ҳисобланадиган миқдорлар асосида аниқланади.

Банклар ва корхоналар берган кредитлар, шунингдек, суғурта органлари томонидан тўланадиган пуллар купон билан таъминланмайди.

IV. БЕРИЛАДИГАН КУПОНЛАР МИҚДОРИ

14. Бериладиган купонлар миқдори 3-иловага мувофиқ табақалаштирилган шкала бўйича иш ҳақи, пенсия, нафақа, стипендия ва бошқа берилиши лозим бўлган қайд қилинган даромадларнинг (солиқларни, алиментларни ва бошқа ушлаб қолишларни чиқариб ташлаб) миқдорига боғлиқ бўлади, йириклаштириш қоидаларига мувофиқ тегишли миқдоргача йириклаштирилади (5 сўм ва ундан кўпи 10 сўм ҳисобланади).

Купонлар ойида бир марта янги табақалаштирилган шкала бўйича берилади.

Апрель ойи учун купонлар шу йилнинг 10 апрелига қадар 1 чорак нусхалари бўйича иш ҳақи, пенсиялар, нафақалар, стипендиялар ва бошқа қайд қилинган даромадларга кўра белгиланган миқдорда берилади, улар етишмай қолса янги нусҳадаги купонлар берилади. Май ойи учун янги нусхадаги купонлар 1992 йилнинг 1 майига қадар, июнь ойи учун 16 июнига қадар, кейинчалик қайта ҳисоб-китоб қилиш шарти билан берилади.

Йилнинг 1 чораги учун берилган купонлар шу йилнинг 1 июлига қадар ўтади ва алмаштирилмайди.

Доимий иш жойига эга бўлмаган ва якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи ёки қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириб, ўз маҳсулотини колхоз бозорида сотувчи ёки кооперативларга топширувчи ёхуд муаллифлик гонорарлари олувчи шахсларга, шунингдек, республика ташқарисида ишловчи кишиларга купонлар уларни олишга рухсатнома кўрсатилгач, яшаш жойидаги банк муассасаларида шкала билан белгиланган миқдорда берилади (3-илова). Купонлар олишга рухсатнома солиқ инспекциялари томонидан берилган даромадлар тўғрисидаги маълумотномалар асосида яшаш жойидаги маҳаллий бошқарув органлари (ҳокимликлар) томонидан берилади.

Муаллифлик гонорарлари олувчи фуқаролар давлат солиқ инспекцияларига даромадларни олган жойдан берилган ўтган йилдаги даромадлар тўғрисидаги маълумотномаларни тақдим этадилар.

Совет Армияси сафларидан хизматдан бўшатилган ва вақтинча (уч ойгача) ишламайдиган ҳарбий хизматчилар, ўз хоҳиши билан ёки қисқариш сабабли ишдан бўшаган ва вақтинча (бир ойгача) ишламайдиган фуқаролар, ёлғиз яшовчи кексайиб қолган фуқаролар ҳамда пенсия ва ижтимоий ёрдам олмайдиган фуқаролар, шунингдек, қамоқ жойларидан озод қилинган ва вақтинча (бир ойгача) ишламайдиган фуқаролар яшаш жойидаги маҳаллий бошқарув органлари (ҳокимликлар) ҳарбий билет, паспорт, меҳнат дафтарчаси, озод қилинганлиги тўғрисидаги маълумотнома асосида берган купонларни олишга рухсатномани кўрсатиб, банк муассасаларидан 150 сўм миқдорида купон оладилар.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг «Аҳолининг иш билан таъминлаш тўғрисида»ги Қонунни кучга киритиш тартиби ҳақида»ги қарори 1-бандида белгиланган шу қонуннинг «Ишдан маҳрум бўлган чоғда ижтимоий кафолатлар» сарлавҳали 4-бўлими кучга киргунга қадар вақтинча иш билан таъминланмаган ва нафақа олувчи аҳолига Вазирлар Маҳкамасининг «Чакана нархлар ислоҳ қилиниши муносабати билан Ўзбекистон ССР аҳолисини ижтимоий ҳимоя қилиш чоратадбирлари тўғрисида» 1991 йил 25 мартдаги 65-сон қарорига мувофиқ 150 сўм миқдорида купон берилади.

Боласини боқаётганлиги учун таътилда бўлган аёллар ҳар ойда иш жойидан нафақа ва бошқа даромадлар ҳисобидан, компенсация ҳам шу жумлага киради, белгиланган миқдорда купонлар оладилар. Бола уч ёшга тўлгунга қадар унга қараш учун ўз таътилини давом эттираётган, лекин бу нафақа ва компенсацияларни олиш муддати тугаганлиги учун уларни олмаётган аёлларга купонлар уларнинг иш жойидан 150 сўм миқдорида берилади.

Мавсумлар орасида мавсумий ишлар билан банд бўлган фуқаролар маҳаллий бошқарув органлари (ҳокимликлар) берган рухсатнома асосида банк муассасаларидан ойига 150 сўм миқдорида купон оладилар.

Даромад манбаига эга бўлмаган ва оила қарамоғидаги уй бекаларига купонлар маҳаллий бошқарув органлари (ҳокимликлар) берадиган маълумотномалар тақдим этилгач, банк муассасаларидан ойига 150 сўм миқдорида берилади.

Бензин учун пул компенсацияси олувчи ногиронларга купонлар компенсация пулининг 100 фоизи миқдорида компенсация олинадиган жойда йилнинг ҳар чорагида бир марта берилади.

Болаларга аталган товарларининг қимматлашганлиги сабабли нафақа олувчи болалар учун купонлар компенсация пулининг 100 фоизи миқдорида, бошқа нафақалар учун эса белгиланган тартибда берилади.

Моддий ёки жисмоний зарар кўрган фуқароларга купонлар моддий ёрдам пули суммаси ҳисобидан тўла миқдорда берилади.

Йил чораги, йил учун мукофотлар, мукофот пуллари ва моддий ёрдам пули учун купонлар ҳисоблаб чиқарилган ўртача ойлик ҳисобидан белгиланган миқдорда берилади.

Республика ҳудудида ишловчи ва сўмларда иш ҳақи олувчи чет эл фуқароларига купонлар умумий асосларда ишловчиларга белгиланган тартибда берилади.

Иш ҳақини сўмларда олмайдиган, бироқ республикада яшаётган ёки хизмат сафарида бўлган чет эл фуқаролари банк муассасаларида эркин алмаштириладиган валютани бозор қадри бўйича сўмга алмаштириш ва алмаштирилган пулнинг 15 фоизи миқдорида купон олиш (бунда ушлаб қолинган комиссион ҳақ ҳисобга олинади) ҳуқуқига эгалар.

Республика ўқув юртларида ўқиётган чет эл фуқароларига купонлар белгиланган миқдорда берилади. Улар эркин алмаштириладиган валютани сўмга алмаштирганда алмаштиришнинг 15 фоизи миқдорида купон олиш (бунда ушлаб қолинган комиссион ҳақ ҳисобга олинади) ҳуқуқига эгалар.

Республика ташқарисида вақтинча ҳарбий хизматни ўтаётган, оила аъзолари республикада доимий яшаётган фуқаролар хизматни ўтаётган жойидан иш ҳақи тўғрисида берилган маълумотнома асосида ҳарбий комиссарликлар берадиган рухсатнома бўйича банк муассасаларидан шкалада (3-илова) белгиланган миқдорда купон оладилар.

Чет элда ишлагандан кейин ёки навбатдаги меҳнат таътилига келган республика фуқаролари купонларни чет элга хизмат сафарига боргунга қадар ишлаган корхоналаридан, ҳарбий хизматчилар эса ҳарбий комиссарликлардан умумий асосларда оладилар.

Республика ҳудудида доимий яшовчи ва республика ташқарисида кўчиб ишлаб юрувчи шахслар даромадлари тўғрисидаги маълумотларни кўрсатгач, маҳаллий бошқарув органлари (ҳокимликлар) купон олиш учун берган рухсатномаларни кўрсатиб, банк муассасаларидан купонларни оладилар.

1 гуруҳ ногиронларига, шунингдек, интернат уйларда яшовчи ҳамда тўла давлат таъминотида бўлган пенсионерлар ва ногиронларга купонлар ўзлари оладиган пенсия миқдорида берилади.

Муаллифлик кашфиётлари, ихтиролари, рационализаторлик таклифлари ва ҳоказо ҳисобига ҳақ ва мукофотлар олувчи фуқаролар купонларни асосий иш жойидан умумий асосларда ҳамма даромадлари юзасидан оладилар.

Етимликда ва ота-онасининг қаровисиз ўсган болалар бўлган талабалар ва ўқувчиларнинг, тўла давлат таъминотида бўлган талабалар ва ўқувчиларнинг стипендиялари тўла миқдорда купонлар билан таъминланади.

Муваққат ижодий жамоаларнинг аъзоларига, шунингдек, пудрат шартномаси бўйича иш бажарувчи шахсларга купонлар асосий иш жойида ҳамма даромадлари юзасидан шкалада (3-илова) белгиланган миқдорда берилади.

ВТЭК (меҳнат қобилияти йўқолиши даражасини аниқлайдиган тиббиёт комиссияси)дан қайта текширувдан ўтган ва пул даромадлари олмайдиган фуқароларга банк муассасаларида маҳаллий бошқарув органлари (ҳокимликлар) томонидан берилган рухсатнома кўрсатилгандан кейин кўрикдан ўтишнинг бутун даври учун ҳар ойда 150 сўмлик купон берилади.

Корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ўз ҳисобидан таътил олган ходимлари иш жойидан купонларни таътилга чиқишдан олдинги охирги ойда олинган белгиланган даромадлардан шкалада (3-илова) белгиланган миқдорда оладилар.

Донорлар донорлиги учун даволаш муассасаларидан олинган пулнинг тўла миқдорида купонлар билан таъминланадилар.

Бошқа республикаларнинг узоқ муддатга (бир ойдан кўп) хизмат сафарига келган фуқаролари купонларни хизмат сафарига келган ташкилотлар ва корхоналардан ойига 150 сўм миқдорида оладилар.

Нақд пулсиз тартибда келадиган алиментлар шкалада (3-илова) белгиланган миқдорда купонлар билан таъминланади.

15. Купонли карточкалар муомалага бланканинг 10, 25, 50, 100, 200 ва 500 сўмлик қиймати билан чиқарилади.

Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг кассаларидан купонли карточка беришда купонлар йириклаштириш қоидалари бўйича (5 сўмгача ҳисобга олинмайди, 5 сўм ва ундан кўп бўлганда 10 сўм ҳисобланади) сўмларда тегишли суммагача йириклаштирилади.

Карточкалар аниқ бир шахснинг номига ёзиб берилади ва раҳбар, бош бухгалтернинг имзоси ҳамда корхона, ташкилот ва муассаса муҳри билан тасдиқланади.

Купонлар сарфлангандан сўнг карточкалар улар олинган жойдаги кассаларга қайтарилиши ва улар ўз навбатида бу карточкаларни йўқ қилиш учун банк муассасаларига топширишлари шарт.

Йўқотиб қўйилган ва бузилган купонлар тикланмайди.

V. КУПОНЛАРНИ ОЛИШ ВА ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛИШ ТАРТИБИ

16. Купонлар республика ҳудудида жойлашган барча банк муассасаларида, шу жумладан, тижорат банкларида берилади.

17. Корхона, муассаса, ташкилот раҳбарининг буйруғи билан купонларни олиш, сақлаш ва бериш бўйича масъул шахс тайинланади ҳамда унга шартнома бўйича жавобгарлик юклатилади.

Купонларни олиш ва бериш корхона, муассаса ва ташкилотлар томонидан алоҳида ҳисобга олиш дафтарида қайд этилади. У номерланган, ип ўтказиб тикилган, муҳр билан тасдиқланган бўлиши керак. Ҳисобга олиш дафтаридаги варақлар сони корхона, муассаса, ташкилот раҳбари ва бош бухгалтернинг имзоси билан тасдиқланади. Дафтардаги ёзувлар кирим-чиқим ордерлари ва тўлов ведомостлари асосида амалга оширилади.

18. Олувчига берилган купонларнинг миқдори иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва бошқаларни беришда тўлов ведомостида қўшимча равишда киритилган устун (қатор)да ёки бошқа тўлов ҳужжатида акс эттирилади.

Купонларни корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг вакиллари (мулкчилик шаклидан қатъи назар) олдиндан берилган талабномаларга мувофиқ нақд пул олинадиган банк муассасасидан топширик бўйича оладилар.

Пенсиялар, нафақалар берувчи алоқа корхоналари, купонларни банк муассасаларидан ижтимоий таъминот органлари томонидан тузилган тўлов ведомостларига мувофиқ оладилар. Тўлов ведомостида берилиши лозим бўлган купонлар миқдори алоҳида устунда кўрсатилади. Пул ўтказиш операциялари бўйича купонлар бериш учун алоқа муассасалари томонидан резерв ташкил этилади.

Купонларнинг ҳосил бўлган камомади йўқотилган қийматига мувофиқ (яъни 1 купон учун 1 сўм — пул билан 1 сўм) ҳисоблаб чиқилади.

Купонларнинг берилган миқдорини назорат қилиш учун банк муассасалари томонидан ордер расмийлаштирилади, унинг нусхаси корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга берилади.

Ҳар гал навбатдаги купонларни олиш учун корхона, муассаса, ташкилот олдинги даврда фойдаланилган купонлар тўғрисидаги маълумотнома билан биргаликда талабнома берадилар ва белгиланган форма бўйича йўқ қилиб ташлаш мақсадида ишлатилган купонларнинг карточкаларини банк муассасаларига топширадилар.

19. Олинган купонларни корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларда сақлаш қимматбаҳо қоғозларни сақлаш тўғрисидаги йўриқномага ҳамда «Халқ хўжалигида касса операцияларини юритиш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ амалга оширилади.

Купонларнинг кирим дафтарида қайд қилиниши номинал қиймати бўйича кирим-чиқим накладнойлари асосида юритилади ва ҳисобга олиш балансдан ташқари 004 — «Қатъий ҳисобдаги бланкалар» счётида амалга оширилади.

Давлат солиқ органлари кооперативлар, кичик корхоналар ва хўжалик ҳисобидаги бошқа тузилмаларни молиявий тафтиш қилганларида мажбурий тартибда олинган купонлар миқдорининг иш ҳақи бериладиган тўлов ведомостларига мувофиқ келишини текширадилар.

Корхоналарнинг (ташкилотларнинг, муассасаларнинг) молия-хўжалик фаолиятини тафтиш қилувчи ва текширувчи органлар ушбу тартибнинг бажарилишини назорат қилишга мажбурдирлар.

Купонларни бериш тугаллангандан кейин, бироқ улар банкдан олингандан кейин кўпи билан 5 кун ичида, купонларни сақлаш ва бериш учун жавобгар шахс купонларнинг олиниши ва берилиши тўғрисидаги маълумотларни текширади.

20. Купонли карточкалар Ўзбекистон Республикаси Давлат банкининг буюртмаси билан босиб чиқарилади. Купонларни босиш, ҳисобга олиш, ташиш ва банкда сақлаш Ички ишлар вазирлиги, республика инкассация бошқармаси ҳамда уларни босиб чиқарувчи корхоналарнинг махсус назоратида бўлади.

Карточкаларни ҳисобга олиш ва ҳисобдан чиқариш тартиби республика банкларида бухгалтерия учёти ҳисоб-китоблари режасини қўллаш тўғрисидаги кўрсатмаларга мувофиқ белгиланади.

Банк муассасасининг раҳбари, бош бухгалтери ва касса мудири купонли карточкаларни қабул қилиб олиш, сақлаш ва уларни бериш қоидаларига қаттиқ риоя этилишини таъминлайдилар. Купонларнинг сақланиши учун моддий жавобгарлик касса мудири зиммасига юклатилади.

21. Банк муассасалари купонларнинг тўла инкассация қилинишини, сақланишини, кейинчалик эса уларнинг белгиланган тартибда иккиламчи хом ашё корхоналарига топширилишини таъминлайдилар.

22. Банк муассасалари товарларни купонлар бўйича сотиш борасида белгиланган тартибнинг савдо ташкилотлари томонидан бажаралишини доимо назорат қилиб турадилар. Купонларни қайта ҳисоблаш чоғида аниқланган камомадлар ҳақида банклар айбдор ходимларни маъмурий-ҳуқуқий жавобгарликка тортиш учун савдо ташкилотлари раҳбарларига хабар қиладилар.

Ўзбекистон Республикаси Давлат банки, Ўзбекистон саноат-қурилиш банки, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банкининг бошқармалари банк муассасаларида бу масала бўйича ишнинг қандай йўлга қўйилганлигини мунтазам текшириб борадилар.

Товарларни купонлар бўйича сотишни назорат қилиш ишининг қониқарсиз йўлга қўйилганлиги учун банкларнинг раҳбарлари ва бошқа ходимлари мукофотдан маҳрум этилиб, маъмурий жазога тортиладилар.

23. Почта ташкилотларининг пул ўтказиш операциялари бўйича купонларни бериш тартиби Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги томонидан белгиланади.

VI. КУПОНЛАРНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ВА ИНКАССАЦИЯ ҚИЛИШ

24. Купонларни муомалага чиқариш ва уларни инкассация қилиш барча банк муассасалари томонидан амалга оширилади.

25. Сохта купонлар ясаганлик учун давлатнинг сохта хазина билетларини ясашга тенг даражада қонунга мувофиқ жазоланади.

«Товарларни купонли карточкалар бўйича сотиш, уларни бериш, сақлаш, ҳисобга олиш, инкассация қилиш ва муомалага чиқариш тартиби тўғрисида»ги Вақтинчалик низомга

ИЛОВА

1992 йил _____ ойида
_____ бўйича
(корхона, ташкилот, муассаса).

купонлардан фойдаланганлик ҳақидаги маълумотнома

ФОРМАСИ

(сўм ҳисобида)

1992 йил _____ гача

мавжуд бўлган купонлар
1992 йил _____ ойи учун олинган купонлар
_____ учун берилган купонлар
_____ гача қолган купонлар
_____ сўмлик карточкалар қайтарилди

Ишловчилар ва бошқа фуқаролар томонидан ўтган давр мобайнида _____ сўмлик купонли карточкалар фойдаланилмай қолган.

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 30 мартдаги қарорига

2-ИЛОВА

АҲОЛИГА КУПОНЛАРСИЗ СОТИЛАДИГАН ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА АШЁВИЙ МОЛЛАР РЎЙХАТИ

1. Аҳолига белгиланган нормалар бўйича (талон билан) чекланган нархларда сотиладиган товарлар

ун
макарон маҳсулотлари
гуруч
ўсимлик мойи
чой
қанд-шакар
тухум
гўшт ва гўшт маҳсулотлари
ароқ
кир совун
калишлар
ип-газлама матолар (чит ва хомсурп)
болалар ассортименти (янги туғилган чақалоқлар учун комплектлар, ўғил болалар кўйлаги ва шими, қиз болалар кўйлаги ва юбкаси, 12 ёшгача бўлган болалар пойабзали, болалар пайпоқлари ва колготкалари)

2. Аҳолига купонларсиз эркин сотиладиган озиқ-овқат ва ашёвий моллар

болалар озиқ-овқат маҳсулотлари (врач рецептлари бўйича)

тирик балиқ
сут, қатиқ, ивитилган қатиқ, чучук қатиқ
бутилкаларда ва қуйиб сотиладиган салқин ичимликлар, пиво

тортлар, музқаймоқ
янги узилган мева-сабзавот маҳсулотлари, картошка, шунингдек, қайта ишланган сабзавот маҳсулотлари (ачитилган-тузланган карам, помидор, бодринг)
консерва қилинган шарбатлар
кўмир, ўтин
омухта ем, тахтакунжара, шелуха, барда ва пиво қуйқаси
гуллар, полиэтилен пакетлар, грампластинкалар
воситачи дўконлар орқали сотиладиган илгари фойдаланилган товарлар

келин-куёвлар учун дўконлар ва бўлимлардаги товарлар, шунингдек, маросимлар учун кўзда тутилган товарлар (маҳаллий бошқарув органлари маълумотномалари бўйича)

матбаачилик маҳсулотлари
дорихоналарда, «Оптика» дўконларида сотиладиган дори-дармон воситалари, протез-ортопедия корхоналари маҳсулотлари, шунингдек, ногиронлар аравачалари
топширилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига алмаштириб сотиладиган товарлар
кооперативлар ва фуқаролар томонидан ишлаб чиқариладиган ҳамда мустақил равишда ва колхоз бозорида сотиладиган товарлар ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари
тижорат нархларида сотиладиган нефть маҳсулотлари,
арзонлаштирилган, кондициясиз буюмлар ва ишлатишга яроқли чиқиндилар
томоша кўрсатиш муассасалари учун овоз кучайтиргич аппаратлар
спорт анжомлари (тошлар, бруслар, конлар, гантеллар, штанга)
норуда қурилиш материаллари (қум-тош, қум, тозаланган шағал, майдаланган тош, керамзит, оҳак, цемент, харсангтош, мармар ва гранит плиталар)
мармар майдаси ва улардан тайёрланган буюмлар, шлак блоклар, аглопорит, минерал момиқ, пахта ва ундан тайёрланган буюмлар, томга ёпиладиган юмшоқ материаллар
асбоцемент, чўян, полиэтилен, сопол қувурлар
темир-бетон буюмлар
ғишт ва ёғоч материаллар (маҳаллий бошқарув органларининг қарори бўйича)

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 30 мартдаги қарорига 3-илова

ҚАЙД ҚИЛИНГАН ДАРОМАДЛАР ЮЗАСИДАН КУПОНЛАР БЕРИШ СУММАСИНИ БЕЛГИЛАШ ШКАЛАСИ

Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва бошқа қайд қилинган даромадларнинг миқдори (солиқларсиз ва бошқа ушлаб қолишларсиз)	Купонлар бериш миқдори, фоиз ҳисобида
550 сўмгача	100
551—1500	550 сўм + 550 сўмдан ошган суммaнинг 30 фоизи
1501—2000	835 сўм + 1500 сўмдан ошган суммaнинг 20 фоизи
2001 ва ундан юқори	935 сўм + 2000 сўмдан ошган суммaнинг 10 фоизи

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 30 мартдаги қарорига 4-илова

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ 1992 ЙИЛДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИНИ ҲИМОЯЛАШ ЮЗАСИДАН ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚАРОРИНИ РУЁБГА ЧИҚАРИШ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИНИНГ ТАРКИБИ

1. **Б. С. Ҳамидов** — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — Умумиқтисодиёт комплексининг раҳбари
2. **А. Н. Возненко** — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — Халқ истеъмоли моллари, савдо ва хизмат кўрсатиш комплексининг раҳбари
3. **Э. С. Самандаров** — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — Ижтимоий ривожланиш ва маданият комплексининг раҳбари.
4. **Т. С. Азимов** — Ўзбекистон саноат қурилиши банки бошқарувининг раиси
5. **Б. А. Алламуродов** — Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг Раиси
6. **З. А. Алматов** — ички ишлар вазири
7. **А. А. Аҳадов** — Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки бошқарувининг раиси
8. **Э. Ж. Боқибоев** — молия вазири
9. **Г. Г. Волков** — Ўзбекбирлашув раиси
10. **Ф. М. Муллажонов** — Ўзбекистон давлат банки бошқарувининг раиси
11. **Е. Т. Мўминов** — нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитасининг раиси
12. **М. Муҳаммад Дўст** — ЎзА директори
13. **Р. А. Норбоев** — меҳнат вазирининг ўринбосари
14. **К. Р. Раҳимов** — алоқа вазири
15. **Ў. Қ. Раҳматуллаев** — Ўзбекистон жамғармалар банки бошқарувининг раиси
16. **Т. Ҳ. Ҳайдаров** — республика пенсия фондининг раиси
17. **С. А. Хўжаева** — ижтимоий таъминот вазири
18. **М. З. Усмонов** — савдо вазири

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«РАҲБАР АЁЛЛАР ҚИСМАТИ»

Рўзномамизнинг 1992 йил 18 февраль сонида юқоридаги сарлавҳа остида мақола эълон қилинган эди. Унда бир вақтлар Оҳангарон районида турли раҳбарлик лавозимларида ишлаган, эндиликда собиққа айланган онахонлар тақдири, ҳозирги кунда уларни йўқлаб бирор киши келмаслиги, ҳолларидан хабар олмаслиги ҳақида ёзилган эди.

Муҳарририятимиз ушбу мақола юзасидан Оҳангарон район ҳокими муовини И. БОБОҚУЛОВдан жавоб хати олди.

— Мақола район ҳокимлигида ўрганиб чиқилди,— дейилади унда. — Ҳақиқатан унда тилга олинган масала ўринлидир. Ойниса опа Ғозибекова ҳозирда Сусам қишлоқ шўросида яшайдилар. Уларнинг 3 фарзанди, 7 невараси бор. Президентимиз Фармонидан сўнг Ойниса опанинг ҳам нафақалари 350 сўм бўлди. Қишлоқ шўроси ва район ижтимоий таъминот бўлими у кишининг ҳолидан хабар олиб туриш, уй юмушларида ёрдам бериш учун Замира Пўлатовани бириктириб қўйди. Озиқ-овқат маҳсулотлари билан вақтида таъминлаш ҳам назорат остига олинди. Бошқа хўжалик юмушларида ёрдам бериш, молларни учун ем-хашак ажратиш совхоз маъмурияти зиммасига юклатилди. Наврўз арафасида район хайрия жамғармаси ҳисобидан 280 сўмлик совға-саломлар билан йўқлаб, опанинг кўнгиллари кўтарилди.

Бувойша момо Қулматовани ҳам Ленинчи қишлоқ Шўросидагилар унутишгани йўқ. Момонинг ҳам нафақалари 350 сўм, ўз вақтида озиқ-овқат талонлари билан таъминланмоқдалар. Хўжалик ишларида ёрдам бериш эса қишлоқ Шўроси зиммасида. Бувойша момога ҳам район «Наврўз» хайрия жамғармаси ҳисобидан 280 сўмлик совғалар топширилди.

Унсун хола Ҳамдамова тўғрисида эса мухбир бироз чалкашликка йўл қўйган. Ҳақиқатан, Унсун хола 1991 йилнинг ноябрь ойида Ялтоқтепа қишлоғидан уй сотиб олганлар ва қишлоқ Шўроси орқали ўзларига расмийлаштирганлар. Лекин ҳали ўзлари қишлоққа кўчиб келганларича йўқ. Уларнинг олти нафар фарзандлари бор, иккинчи ўғиллари билан Янгиобод шаҳри Красногорск қўрғонида яшайдилар. Унсун хола шу йилнинг ёз ойларида қишлоққа бутунлай кўчиб келмоқчилар. Қишлоқ Шўроси холани ҳам, у кишининг хизматларини ҳам унутгани йўқ. Келсалар, албатта, қўлларидан келган ёрдамни берадилар.

БОСИЛМАГАН ХАТЛАР ИЗИДАН

ИМТИЁЗДАН ФОЙДАЛАНА ОЛМАЙДИ

Муҳарририятимизга Ўрта Чирчиқ район Тўйтепа шаҳри, Калинин кўчасида яшовчи Н. Йўлдошев қуйидагича савол билан мурожаат қилган эди:

«Ёшим 57 да. Меҳнат фаолиятимни 1950 йилдан бошлаганман. Саккиз йил колхозда меҳнат қилдим. Кейин ишчи бўлдим. Мана йигирма йилдирки, колхоз ва совхозларга сув чиқариш корхонасида тракторчи бўлиб узлуксиз ишлаб келяпман. Тракторчилар 55 ёшдан қарилик нафақасига чиқишади. Менинг ҳам бунга ҳаққим борми?»

Биз ушбу саволга жавоб олиш учун ижтимоий таъминот вазирлиги билан телефон орқали боғландик. Вазирликнинг етакчи мутахассиси А. Тошпўлатов бу масала юзасидан қуйидагича жавоб берди:

— Ҳозирги кунда фуқароларнинг пенсия таъминоти ҳақида собиқ Иттифоқнинг 1992 йил январь қарори амалда жорий этилянти. Ушбу қарорга кўра фақат қишлоқ хўжалик ишларида мансум давомида банд бўлган тракторчиларгина иш стажлари етгач, 55 ёшдан қарилик пенсиясига чиқишлари мумкин. Демак, Н. Йўлдошев сув чиқариш корхонасида тракторчи бўлиб ишлаган эканлар, улар бу имтиёздан фойдалана олмайдилар.

ҚОНУНИЙ ҲАЛ ҚИЛИНАДИ

Муҳарририятимизга Ангрен шаҳри, Дружба кўчаси, 5-уйнинг 2-хонадонида истиқомат қилаётган Г. Абдусахатова хат йўллаб, уй-жой масаласини ҳал этишда ёрдам беришимизни илтимос қилган эди. Биз ушбу шикоят аризани ўрганиш ва ҳал этиш учун Ангрен шаҳар ҳокимлигига юборгандик.

Яқинда шаҳар ҳокимлиги уй-жой бўлими мудири А. Захарова имзоси билан жавоб олинди.

— Хат Ангрен ҳокимлиги ҳузуридаги жамоатчи турар-жой комиссиясида шикоятчи иштирокида кўриб чиқилди, — дейилади унда. — Маълум бўлишича, Г. Абдусахатова ўз оиласи билан Ангрен шаҳар ижроия комитети қарорига биноан рўйхатдан ўтказиш тўхтатилган, яшаш учун яроқсиз ҳолга келган уйга ўзбошимчалик билан кўчиб кириб олган.

Эндиликда шаҳар ижроия комитети раиси ўринбосари Э. Нурманов кўрсатмаси билан Г. Абдусахатова оиласи Шелковичная кўчаси 24-хусусий уйга рўйхатдан ўтказилди. Озиқ-овқат маҳсулотлари олиш учун карточка бериш масаласи ҳал этилди. Уй-жойга муҳтож оилалар қаторига навбатга қўйиш эса Ангрен шаҳридаги доимий яшаш даври уч йилга тўлгандан (1 август 1992 йил) сўнг маълум бўлади.

Уй-жой ажратиш масаласи уй-жой қонунчилигига мувофиқ ҳал қилинади.

Ишбилармонлик—давр талаби

«НУР» НАШРЛАРИ

«Нур» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси 1987 йилда ижодий уюшма сифатида ташкил қилинган. Муассис — Ўзбекистон тарихий ва маданий обидаларни сақлаш жамияти Тошкент вилоят Кенгаши. Ижодий уюшма дастлабки пайтда турли иш қоғозлари, плакатлар, этикетлар, ёрлиқлар бўйича буюртмаларни бажариш билан шуғулланди. Айни маҳалда эски ўзбек ёзуви ҳамда чет тилларни ўргатувчи курслар ташкил қилиниб, шаҳримиз ва вилоятларда кўпгина кишилар мутахассислардан билим олдилар. Кейинчалик нашриётлар орқали буюртма асосида китоб нашр этишга киришди. «Нур»нинг дастлабки китоби — «Наврўзи олам бугун» тўплами 1989 йилда «Ўзбекистон» нашриёти орқали нашр этилди. Шундан кейин «Меҳнат», «Камалак», «Мерос» нашриётлари орқали бир қанча китоблар чоп этилди. Ўзбекистон Республикасининг оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги қонуни қабул қилингач, бир мунча мустақилликка эга бўлиб, китоб нашр этиш иши анча кенгайтирилди.

Бирлашманинг иш фаолияти ўзбек халқининг маънавий ҳамда маданий меросини асл эгаси — халққа қайтаришга йўналтирилган. Асосий вазифа — нодир адабий асарларни таълиф ва табдил этиб, ўзбек китобхонига етказиш. Ҳозирга қадар бирлашма ўттиздан зиёд номда китоб ва рисола чоп этди. Улар орасида Умар Ҳайёмнинг «Наврўзнома»си, марҳум файласуф олим Карим Маҳмудовнинг ўзбек меҳмоннавозлиги ҳақида ҳикоя қилувчи «Меҳмоннома» асари, «Фолнома» (рус тилида), «Абдулла Қаҳҳор ҳикматлари», С. Ризаевнинг «Иш қоғозидан намуналар»и, ёзувчи ва шоир Шукруллонинг «Кафансиз кўмилганлар» асари каби нашрлар бор. Болалар учун «Очофат бўри» ўйинчоқ китоби ҳам чоп этилди.

Бирлашма ноширлик фаолияти Ислом дини, унинг муқаддас китоби — «Ал-Қуръон ал-карим» тафсири, тарихи, Ислом ақидалари, маънавияти масалаларига катта эътибор бермоқда. Буни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда, бундай китобларни халқимиз сабрсизлик билан кутмоқда. Ўтган даврда, масалан, «Қуръони карим»нинг 1910 ва 1911 йилларда Қўқонда чоп этилган, икки жилддан иборат ўзбек тилидаги тафсири — «Тасхиҳул баён фи тафсири Қуръон» араб ёзувида кўпайтирилди. «Ўзбекистон» нашриёти билан ҳамкорликда Имом Исмоил ал-Бухорийнинг «Ал-адаб ал-муфрад» асари чоп этилди. Эски ўзбек ёзувини ўрганувчилар учун «Алифбо. Иш дафтари» икки бор нашр қилинди. «Қуръони карим»нинг Олтинхон тўра томонидан қилинган изоҳли таржимаси ўзбек тилида амалдаги ёзувда нашрга тайёрланмоқда. Шунингдек китобхонлар «Жаноби Расуллоҳ васиятлари»ни ҳам тез орада ўқишга муяссар бўладилар. Бу рисолада Расули Акрамнинг қуёвлари — ҳазрати Алига васиятларидан намуналар жам этилган.

Китобхонлар Ислом тарихи бўйича М. Усмоновнинг «Қуръони карим ва Расуллоҳ амаллари», Ш. Бобохонов ва А. Ирисовнинг «Ҳадис илмининг пешволари» номли рисолаларини қўлга оладилар. Шунингдек Абдурауф Фитратнинг «Мухтасар ислом тарихи», Доно Насафий (Е. Березиков)нинг «Ҳазрати Баҳовуддин Нақшбандий» асарлари ҳам тез кунларда китоб расталарига чиқади.

1990 йилда «Хавосул ашё» номли рисола ўзбек тилида чоп этилган эди, энди эса шу рисола рус тилида чиқиш арафасида.

Нашриёт дунёвий масалаларга ҳам катта эътибор бермоқда. Жумладан, нефть ва газ соҳасига оид луғат, мўъжаз тиббий луғат, бирликдаги корхоналар ташкил қилиш бўйича маълумотнома нашрга тайёрланди.

«Навоий кутубхонаси» рукнини ташкил этиб, «Мерос» нашриёти билан ҳамкорликда ҳазрат Алишер Навоийнинг «Арбаъийн», Ҳусайн Бойқаронинг «Рисола» асарлари чоп этилганди. Яқин кунларда шу рукн остида Алишер Навоийнинг «Сирож-ул-муслимийн» асари китобхонлар қўлига тегади.

Замонавий ўзбек шеъриятидан иборат Кенгаш тузилган. Кенгаш йиғилишларида бош муҳарририят томонидан тайёрланаётган қўлёзмалар муҳокама қилинади, нашр этиш мумкин бўлган асарлар тавсия этилади, молиявий ишларнинг аҳволи ўрганилади.

Ижодий жамоа катта бўлмаса-да, анча тажрибали мутахассислар тўпланган. Улар китоблар адабий, техник ва бадиий жиҳатдан талабга жавоб берадиган даражада чоп этилиши учун бор билимларини ишга солмоқдалар.

Ҳозирги пайтда барча нашриётлар каби, бизда ҳам қоғоз, муқова материаллари борасида анча муаммолар юзага келди. Матбаа харажатлари ҳам бир неча баравар ошиб кетди. Боз устига солиқлар миқдори ва тури тобора кўпайиб бормоқда. Бироқ жумҳуриятимиз мустақиллик йўлидан собит бораётгани бу қийинчиликлар ва мураккабликларни енгиб ўтиб, асосий мақсадимиз — маънавий ва маданий меросимизни тарғиб қилишимизга имкон беради, деган ишончни мустаҳкамламоқда.

Режаларимиз катта. Санъат турлари, халқ амалий санъати, ахлоқ масалаларига бағишланган кўплаб асарлар чоп этиш ниятидамиз. Шу асарлар асл миллий қиёфамизни тиклашда ёрдам берса, аждодларимиз олдида юзимиз ёруғ бўлади, деб умид қиламиз.

Шомуҳиддин МАНСУРОВ,
бирлашма бош муҳаррири.

КИЧКИНТОЙЛАР ТИЛ ЎРГАНИШЯПТИ

Бу боғча илгари ҳам кўп ишлари билан Тошкент шаҳрида намуна кўрсатиб келган эди. Яқинда унинг тарбиячилари яна бир ташаббус билан чиқишди.

Халқ таълими вазирлиги Тошкентдаги 245-болалар боғчаси жамоасининг маҳаллий тилни билмаган кичкинтойларига ўзбек тилини ўргатиш ҳақидаги дастурини тасдиқлади.

Дастур анча кенг мазмунга эга бўлиб, ундан турли анъаналар билан боғлиқ тадбирлар, эртак ҳикоялар дарсларини ўтиш, ҳар хил ўйинлар ўрин олган.

Тарбиячилар тайёрлаган ранг-баранг қўғазмалар эса тил ўргатишни қулайлаштирмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

●

ҚЎЛИНГ ДАРД КЎРМАСИН, ЮСУФЖОН!

СОАТСОЗНИНГ ишини осон деб ўйлайсизми? Минг бир майда қисмлардан тузилган соатни тузатиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермаса керак. Унинг уддасидан чиқиш учун аввало ўзига хос билим, тажриба ва қунт талаб этилади. Шунингдек, уларнинг ширинсўз, самимий бўлишлари ҳам мижозларнинг кўпайишига кескин таъсир этади.

Собир Раҳимов ноҳиясидаги Оқтепа бекатида жойлашган 59-соатсозлик устахонасида меҳнат қилаётган Юсуфжон Мирзаев ҳақида фақат илиқ сўзлар айтиш мумкин. Унинг ўз вазифасига сидқидилдан ёндошиши туфайли устахона доимо мижозлар билан гавжум.

Ҳозирги пайтда соатсиз иш қилиб бўларканми? Ҳар бир нарсанинг ўз вақти бор. Қолаверса, рўза кунларида унинг жуда-жуда асқотишини айтмай қўяқолай. Яқинда «ОЧЗ» маркали осма соатимизни ҳеч қанча вақт ўтмасдан соз қилиб тузатиб берди, азамат. Афсуски, кўпчилик усталар тузатиш муддатини чўзишади. Баъзан эса тузатган соатлари бир ой ўтар-ўтмас яна ишдан чиқади. Лекин Юсуфжон тузатиб берган соат орадан бир неча ой ўтяптики, маромида ишлаб турибди. Ҳар бир юмушни ўз вақтида бажаришимизга ёрдам бермоқда. Қўлинг дард кўрмасин, Юсуфжон!

У. ҚОДИРОВ.

● ФУТБОЛ ●

БИРИНЧИ МИЛЛИЙ МАВСУМ БОШЛАНДИ

ФУТБОЛ мухлислари орзиқиб кутган дамлар ҳам етиб келди. Ўтган шанба куни республикамизнинг саккиз шаҳрида биринчи миллий чемпионат байроқлари кўтарилди. Яқиндагина «Пахтакор-79» хотира совринининг ярим финал босқичида Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси Косонсойнинг «Косонсойчи» футболчиларига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйган эдилар. Чемпионатнинг биринчи учрашувида ҳам бу жамоалар ўзаро беллашдилар. Бу гал пахтакорчилар чиройли ўйин кўрсатишди. 67-минутда Олег Синелобов киритган тўп «Пахтакор»га ғалаба келтирди.

Биринчи тур ўйинларида энг йирик ҳисоб Шаҳрихонда қайд этилди. «Шаҳрихончи» ўз майдонида Фарғонанинг «Нефтчи» жамоасига 1:5 ҳисобида ютқазиб қўйди.

Қолган учрашувлар натижаси қуйидагича: «Нурафшон» (Бухоро) — «Наврўз» (Андижон) — 2:2, «Сурхон» (Термиз) — «Навбаҳор» (Наманган) — 1:1, «Мароқанд» (Самарқанд) — «Трактор» (Тошкент) — 1:1, «Янгиер» (Янгиер) — «Чирчиқ» (Чирчиқ) — 3:1, «Кимёгар» (Олмалиқ) — «Орол» (Нукус) — 0:0, «Темирйўлчи» (Қўқон) — «Пахтакор-79» (Тошкент) — 2:0.

Навбатдаги тур ўйинлари бугун бўлади. «Пахтакор» Қўқонда «Темирйўлчи» жамоасига қарши майдонга тушади.

ФИНАЛЧИЛАР АНИҚЛАНДИ

Барибир футбол футболда. Уни ким ҳам севиб томоша қилмайди, дейсиз?!

Жумҳуриятимизнинг етакчи жамоаси ҳисобланган «Пахтакор» майдонга тушадиган кун илгари ҳақиқий байрамга айланиб кетарди. Эндичи?!.

...Нима бўлганда ҳам «Пахтакор»нинг ўз мухлислари бор. Яқинда жамоанинг ҳақиқий ихлосмандлари Қибрайдаги марказий ўйингоҳга ошиқишди. Чунки, шу куни «Пахтакор—79» хотира соврини учун ўтказилаётган турнир финалчилари аниқланиши керак эди. Дастлаб майдонга биринчи босқич ўйинларида муваффақиятли қатнашиб ярим финалга йўлланма олган Жиззахнинг «Суғдиёна» ҳамда учинчи гуруҳ ғолиби Наманганнинг «Навбаҳор» жамоалари тушишди. Қизиқарли ўтган бу учрашувда «Навбаҳор»нинг қўли баланд келди — 2:1.

Асосий ўйин эса биринчи ва иккинчи гуруҳ ғолиблари «Пахтакор» ҳамда Наманганнинг «Косонсойчи» жамоалари ўртасида бўлишини ҳамма биларди. Чунки пахтакорчиларнинг кучли таркибда чиройли ўйинлар кўрсатиб ўз гуруҳида якка пешқадам бўлиб олишганини мухлислар эсларидан чиқаришмаганди. «Косонсойчи» ҳам анойилардан эмас. Бироқ футболда ҳар қандай мўъжиза рўй бериши мумкин. Йўқ, шу куни мўъжиза рўй бермади, фақат «Пахтакор» ютқазди.

Бир неча ўйинчини ҳисобга олмаганда «Пахтакор» янги таркибда майдонга тушди. Ёш ўйинчилардаги палапартишлик, ҳимоя чизиғининг бўшлиги яна панд берди. Бундан усталик билан фойдаланган косонсойликлар ўйинда 1:0 ҳисобида ғолиб чиқишди.

Шундай қилиб август ойида хотира соврини учун Наманганнинг икки жамоаси «Навбаҳор» ва «Косонсойчи» ўзаро курашади.

СУРАТЛАРДА: «Пахтакор» жамоаси ва унинг «Косонсойчи» билан учрашув пайти.

Даврон АҲМАД суратлари.

● Акс садо

«ОТИЛГАН ЮЛДУЗ»

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ», 22 ФЕВРАЛЬ, 1992 ИЛ.

МЕНИ қўлимга қалам олишга ундаган нарса севимли рўзномамизда босилган «Отилган юлдуз» мақоласи (муаллифи Наим Каримов) бўлди. Биз онла аъзоларимиз билан уни зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдик, «Эсиз, эр йигит!» деб қаттиқ ҳаяжонландик. Ўтмишни ошкора ва ҳаққоний таҳлил қилиш кейинги пайтларда рўзномада анча қизиқарли ва муттасил берилаётганлиги бизни мамнун этмоқда. Шўролар ҳукумати бизнинг бошимизга не-не кулфатлар солганини ўйлаб, марказдаги ҳайбаракаллачиларни шундай ёмон кўриб кетдимки, бу нафратимни сўз билан ифода қила олмайман. Агар халқимизнинг, истеъдодли фарзанди Боту (Маҳмуд Ҳодиев) каби ажойиб зиёлиларимиз бевақт ўлиб кетмаганида балки ҳозирги давримиз бошқачароқ бўлармиди, деб ўйлайсан, киши. Масалан, шўролар давлатининг дастлабки йилларн ва ундан кейинроқ ҳам қанчадан-қанча истеъдод эгалари (Фитрат, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Усмон Носир ва бошқалар) ҳам руҳий, ҳам ҳаётий сиқув қурбонлари бўлишди. Бундай ноёб талантларнинг туғилиши ҳаётда жуда кам учрайдиган ҳодиса-ку! Ана шундай инсонларнинг қадрига биз тирик вақтида етмадик. Агар ўша пайтларда Ботуга ўхшаган инсонларнинг ҳаётини сақлаб қолганимизда халқимизга улар жуда кўп наф келтирарди, менимча. Лекин шундай қийинчиликларга қарамай Боту ўз эътиқодидан заррача чекинмай, доимо ижод билан банд бўлгани, келажакка чексиз умид ва ишонч билан қарагани кишини қувонтиради.

Энди Ўзбекистонимизга мустақиллик тегди. Ана шу қувонч билан яшаётганимизга ҳам мана бир неча ойлар бўлаяпти. Энди биз халқпарвар, адолатпарвар, билимдон ва жасур инсонларни асраб-авайлашимиз керак. Бу борада бизга ўтмишдаги мудхиш воқеалар сабоқ бўлиши лозим. Истибдод ва қатағонлик даври бошқа такрорланмаслиги учун ҳаммамиз ҳамфикр бўлиб, бир ёқадан бош чиқариб яшашимиз, бир-биримизни қўллаб-қувватлашимиз зарур. Ўзбек халқидай меҳнатсевар, соддадил ва бағри кенг халқ дунёда йўқ деса муболаға бўлмайди. Лекин шу вақтгача биз фақат бировларни боқиб келдик. Майли, ўтмишга ҳадеб маломат тошларини отаверишнинг ҳам фойдаси йўқ, гап — ўзлигимизни англашда.

Ортиғой МАВЛОНОВА,
Юқори Чирчиқ ноҳияси.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

«ГУЛНОРА» КИЧИК КОРХОНАСИ

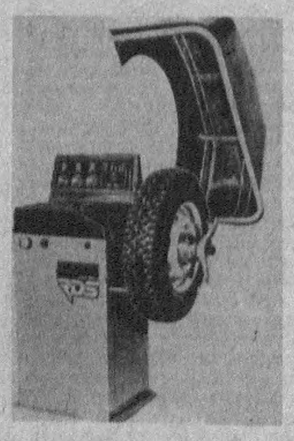

ҚУЙИДАГИЛАРНИ ТАВСИЯ ЭТАДИ:

«Елдис-1200» мувозанатлаш дастгоҳи.

— Автомобиль кўтаргичлар.

— Компрессорлар.

— ва бошқа махсус автоускуналар.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 118-уй.

ТЕЛЕФОН: 34-25-81.

Мустаҳкам сифатли исталган тилда исталган мураккабликда сиз танлаган йўсинда жиҳозланган ҳуқуқий жиҳатдан қонуний

ТОШКЕНТ

"ФАЙЗ Лтд."
700003 Тошкент
Байналмилал кўчаси, 2-уй
Мулоқот телефонлари
45=45=56
45=43=56

Иссиқ нон — Бешёғоч майдони — Олмазор кўчаси — Байналмилал кўчаси, 2

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

Тошкент вилоят матбуот бошқармаси ва Чиноз район «Ленин байроғи» рўзномаси муҳарририяти жамоалари рўзнома муҳаррири, журналистлар уюшмасининг аъзоси Х. Шеровага ўғли
Умиджон ЭРГАШЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмасининг Театр тажриба комбинати жамоаси комбинат директорининг муовини Х. Н. Ишметовга онаси
Холбуви ИШМЕТОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: шўролар ҳаёти — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт — 325749, 337010; ижтимоий масалалар — 325645; маданият — 325767; адабиёт ва санъат; миллий қадриятлар — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот ва спорт — 325556, 339915; хатлар ва оммавий ишлар — 325354, 334048; тижорат бўлими — 325733; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 325354, 334048; эълонлар — 325666.

● Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ●

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: Г-18. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 01.00. 30579 нусха босилди.